

ตะวัน กลยา

กรภาพท์

ตะวันดวงเดียวในชีวิต ยังสดใส
ให้ชีวิตเธอสว่างไสวไม่เลือนราง

๑

‘มันไม่ใช่เรื่องผิดเสียหน่อย’

หญิงสาววัยสิบเก้าปีบอกตัวเองซ้ำๆ และกำถุงผ้าขาวที่ห่อสลอตบดแห้งไว้แน่น นัยน์ตาสีน้ำตาลแดงทอประกายอย่างหมายมาด หลับตาลงเพื่อรวบรวมสติ สมาธิ และที่ต้องการที่สุดคือความกล้า ก่อนร่างระหงจะเคลื่อนเข้าไปหาเป้าหมาย

แก้วน้ำดื่มของคุณसारภี

เธอเห็นมันแล้ว และเห็นด้วยว่าตอนนี้คุณसारภีกำลังผัดแปรงอยู่ในห้องเล็กๆ ที่เปรียบดังชอกตึกของวังใหญ่ เป็นห้องโถงไร้เครื่องเรือนที่อยู่อ้ายตึกทรงฝรั่งใหญ่โตแสนหรูหรา มีเพียงแคร์ไม้สักสลักลายวางอยู่พร้อมกับอุปกรณ์สำหรับแต่งกาย สาวงามวัยไล่เลี่ยที่นั่งอยู่ตามลำพังนี้กำลังบรรจงแต่งเติมใบหน้าอยู่หน้ากระจกเงาขนาดพอดีตบแต่งหน้าที่นางข้าหลวงใน ‘วังรวิภาส’ เตรียมมาให้

อันที่จริงเมื่อเช้านี้ก่อนออกจากบ้าน เธอโปรยผงสลอตใส่อาหารให้คุณसारภีแล้วรอบหนึ่ง แต่ดูเหมือนจะไม่ได้ผล จึงจำเป็นต้องลงมือซ้ำ และ

ที่เพลอนี้ก็เป็นโอกาสดีที่เธอจะหยอดยาให้คนที่ตัวเองเรียกว่า ‘คุณหนู’ ได้กินเข้าไป

“ทำอะไรหรือจ๊ะ กัลยา”

คนกำลังเทพงสลอดรีบกำมือแน่นและซ่อนยาถ่ายขึ้นดีไว้ในมือ เธอยิ้มกลบเกลื่อนแต่ตกประหม่า ในขณะที่คุณสารภีส่งยิ้มหวานมาให้อย่างเป็นมิตรจนหญิงสาวรู้สึกผิดขึ้นมาจับใจที่ต้องทำร้ายผู้เป็นนายเช่นนี้ ทว่านี่เป็นหนึ่งในทางเลือกอันร่อยหรอที่มี เธอจึงเลือกที่จะทำผิดต่อไป

“ไม่ได้ทำอะไรเจ้าคะ อีฉันแค่อยากเห็นแก้วนํ้าดื่มนี้ใกล้ๆ”

“ฉันก็ว่างม แก้วนํ้าที่คุณพ่อซื้อมาใช้ที่บ้านเราว่างมาแล้ว แต่ของที่ว่างนี้มากกว่าเสียอีก ดูใสและเนื้อละเอียดกว่ามากทีเดียว แต่ฉันไม่ถนัดเหมือนเดิมจากในชั้นดอก”

คุณสารภีคล้อยตามเธออย่างง่ายดาย และหยิบแก้วนํ้าทรงกระบอกเนื้อแก้วใสแจ๋วโปร่งแสง ปิดฝาด้วยแผ่นเงินมันปลาบขึ้นมามองอย่างสนใจและชื่นชม โดยที่ไม่รู้เลยว่าผงตะกอนขุ่นๆ ที่ลอยวนอยู่ในนํ้าคืออะไร

“แต่...กัลยา ฉันว่านํ้าที่ว่างนี้ขุ่น ไม่เหมือนนํ้าฝนที่บ้านเราเลย เป็นเพราะเศษแก้วมันละลายปนเข้ามาในนํ้าหรือเปล่า”

“ไม่ดอกเจ้าคะ ไม่ขุ่นเสียหน่อย” คนที่รู้ว่าตะกอนขุ่นๆ ที่ลอยในนํ้าเปล่านั้นคืออะไรรีบโกหกกละล่ำลั๊ก “อีฉันว่าคงเป็นนํ้าดื่มสูตรพิเศษของว่างนี้เสียมากกว่า อีฉันเคยได้ยินมาว่าแต่ละวังจะมีอาหารสูตรพิเศษของตัวเอง เขาคงเอามาให้เราชิมกระมังเจ้าคะ”

“เขาดื้อนรับเราดีถึงเพียงนี้ที่ยิวหรือกัลยา เขาเพียงแต่ว่าจ้างให้เรารำละครในงานต้อนรับท่านชายเท่านั้นเอง”

“ดื่มไปเถิดเจ้าคะ” เธอตัดบทไม่ให้คุณสารภีซักไซ้ “ลองชิมดูสักคราไหนๆ ก็ได้เข้ามาดื่มนํ้าในวังแล้ว อีฉันว่าเป็นบุญของเราที่กินของในวังในวัง ดื่มให้หมดแก้วไปเลยดีกว่าเจ้าคะ”

คุณสารภีว่าง่ายอย่างคนหัวอ่อนตามที่เธอคิดไว้ไม่มีผิด ผิดแต่ว่าเธอ

รู้สึกไม่ดีเลยที่ทำร้ายคนที่ให้ข้าวแดงแกงร้อนรดหัวมา ทว่าหากจะบอกตามตรงว่าเธอทำอย่างนี้ไปเพื่ออะไร ก็เกรงว่าคนอื่น ๆ ในคณะละคร โดยเฉพาะแม่ครูสายหยุดผู้ดูแลนางรำ จะไม่ยอมให้เธอทำตามความต้องการ

เธอมองคุณสารภีตึ่มน้ำแก้วนัยอย่างใจจดใจจ่อ จากนั้นก็ไปนั่งรอผลอย่างตื่นเต้น รอไม่นาน คนที่ถูกวางยา ก็เริ่มนั่งไม่นิ่ง กุมหน้าท้อง และสีหน้าไม่ดีเอาเสียเลย

“กัลยา ฉันปวดท้อง” คุณสารภีหันมามองเธอ ทำให้หญิงสาวใจเต้นโครมคราม เพราะแผนที่วางไว้เริ่มเข้าทาง “จู่ๆ ก็ปวดขึ้นมา โอ๊ย... ล้มอยู่ไหนกันนะ”

“ปวดมากหรือไม่เจ้าคะ”

เห็นคุณสารภีเริ่มมีเหงื่อผุดขึ้นมาตามหน้าผาก คนก่อเรื่องไว้ก็เริ่มรู้สึกผิด แต่ความอยากรู้ได้ยากมีพลังให้เธอเดินหน้า

“อีฉันพาไป ลูกเถิด”

เธอรีบเข้าไปประคองคุณสารภีเพื่อดำเนินตามแผนต่อ เมื่อพาออกมาจากห้อง หญิงสาวก็หันรีหันขวางอยู่พักหนึ่งเพื่อมองหาที่พาคุณสารภีไปปลดทุกข์ เพื่อจะได้เข้าแผนในขั้นตอนถัดไป

“แม่คุณจ๊ะ”

เมื่อเห็นคุณข้าหลวงคนหนึ่งเดินผ่าน เธอก็ก๊วกมือเรียก ทว่าข้าหลวงคนนั้นมองหน้าเธอตื้นๆ ดูหวาดผวาท้องต้องสนทนากับเธอ

“เหม่ม!”

ข้าหลวงสาวผู้สวมเสื้อแขนสั้นสีขาวตัดเย็บจากผ้าฝ้ายลินและมิกเลื้อแบบฝรั่ง สวมผ้าซิ่นยาวตามสมัยนิยมแต่ยังไว้ผมทรงดอกกระพุ่ม เรียกเธอเสียงตื้น ดูกล้าๆ กลัวๆ ที่จะพูดด้วย

“ฉันไม่ได้เป็นเหม่ม! ฉันเป็นชาวสยาม”

“ชาวสยามอะไรหน้าตาประหลาดเช่นนี้” ข้าหลวงสาวมองคิ้วขมวด “แล้วนี่เหม่มจะพาแม่คนนีไปไหนนั่น”

“ฉันจะพาคุณหนูไปนั่งส้วม”

กัลยาตอบอย่างฉะฉาน แม่จะเคืองอยู่ไม่น้อยที่นางข้าหลวงมาหาว่า เธอหน้าตาประหลาดจนอดเถียงไม่ได้ เธอไม่ได้อยากแปลกแยกเสียหน่อย

“แล้วฉันก็ไม่ใช่หม่อมด้วย”

“จะไม่ใช่ได้อย่างไร” นางข้าหลวงยังเถียงคอบั่นเอ็น “ก็เห็นอยู่ว่าหัวแดง ตาแดง ผิวขาว ตัวก็สูงกว่าเราชาวสยาม แล้วเหตุใดหม่อมพูดภาษาเราได้”

“ก็บอกว่าฉันเป็นชาวสยาม ไม่ได้เป็นหม่อม!”

“กัลยา...” น้าเสียงของคนปวตห้องราวทรมานเหลือเกินเรียกสติเธอ กลับมาว่าอย่ามัวไปเถียงกับใครตอนนี้เลย “ถามเขาเถิดว่าส้วมไปทางไหน”

“แล้วไปทางไหนล่ะ” เธอหันกลับไปถามนางข้าหลวงที่ยังมองเธออยู่ ราวกับไม่กล้าเข้าใกล้ “คุณหนูของฉันปวตห้อง อยากเข้าส้วม”

“แม่เป็นนางละครใช้หรือไม่” แทนที่จะตอบ นางข้าหลวงกลับไปถาม คุณสารภีแทน “ได้ยืมวามาเตรียมตัวขึ้นรับเจพระพักตร์อยู่ในห้องนี้”

“จ๊ะ” คุณสารภีตอบเสียงพรว “แต่ตอนนี้นั้นฉันอยากเข้าส้วม อยู่ที่ได้จ๊ะ”

“ในตึกนี้มีแต่ห้องของเจ้านาย เราเข้าไม่ได้ดอก” นางข้าหลวงตอบ คุณสารภี แต่ยังมองหน้าเธอด้วยแวตาทักข “แต่แม่แข็งใจเสียหน่อย เดินออกไปทางด้านหลัง ตามทิวตันแก้วไปเรื่อยๆ จะพบเรือนพักของข้าหลวง ให้ไปขอเข้าส้วมที่นั่นเถิด”

“ขอบใจจ๊ะ”

คนที่ถูกเรียกว่าหม่อมบอกเท่านั้น และไม่อยู่เถียงอะไรกับใครอีก เพราะสงสารคุณสารภีเหลือทนแล้ว แม่ในใจจะยังขุ่นเพราะไม่อยากยอมรับว่าตัวเองเป็นหม่อม ทั้งที่ตัวเธอมีรูปลักษณะประหลาดกว่าคนอื่นจนเหมือนหญิงชาวยุโรปอย่างที่ใครต่อใครชอบทักให้เธอหงุดหงิดปนอาย แต่หญิงสาวก็เลือกตัดอารมณ์นั้นออกไปก่อน เพื่อพาผู้เป็นนายไปหาที่ปลดทุกข์ซึ่ง

ตัวเองยื่นให้กับมือ

เธอพาคุณสารภีเดินไถลออกมาจากตึกฝรั่งสูงใหญ่งามตระการตา แล้วลัดเลาะพุ่มไม้ชายสวนตามทิวต้นแก้วที่ออกดอกขาวสะพรั่งมายังเรือนพักของเหล่าข้าหลวงของวังนี้ เมื่อมาถึงเธอก็ถามธุระที่ต้องการ ทว่าอารมณ์ซุ่มมัวอยู่ไม่น้อย เพราะใครต่อใครก็พากันเรียกเธอว่าเหม่มไม่ขาดปาก

“เข้าไปเถิดเจ้าคะคุณสารภี อีฉันจะรอด้านนอกนี้แล้วกันนะเจ้าคะ”

“จ๊ะ”

คุณสารภีว่าง่ายอีกเหมือนเคย จากนั้นก็รีบเดินเข้าส้วมไป ทันทึที่ประตูห้องส้วมปิดลง หญิงสาวก็รีบทำตามแผนต่ออย่างลุลกลนและรวดเร็ว เธอรีบเอาเชือกกล้วยที่ซุกซ่อนไว้ในโจงกระเบนออกมาสอดเข้าไปในช่องว่างของมือจับประตู มัดให้ติดกันอย่างแน่นหนาเป็นเงื่อนตายเพื่อไม่ให้ใครมาแกะออกได้ง่ายๆ และเตรียมคำตอบไว้แล้ว หากคุณสารภีถามว่าใครไปแก้งปิดประตูซ่งไว้ในห้องส้วม ก็จะมีบอกว่าไม่รู้ไม่เห็น และจะโน้มน้าวว่าให้ไปเอาเรื่องเสียเลย

จากนั้นเธอก็รีบวิ่งกลับมายังห้องแต่งตัว ปล่อนางรำตัวจริงให้ปลดทุกข้ออยู่ในห้องส้วมอย่างที่ไม่มีความออกมาย่างๆ และกว่าคุณสารภีจะออกมาได้ ปานนั้นก็คงแต่งตัวไม่ทัน หรือถึงออกมาได้จริงก็คงหมดเรี่ยวแรงจะรำแล้ว และเธอจะทำหน้าที่นี้เอง

หญิงสาวกลับมาถึงห้องแต่งตัว และมองชุดนางละครที่คุณสารภีเตรียมมานุ่งห่มสำหรับการแสดงเฉพาะพระพักตร์ ‘พระองค์เจ้าวิรัตดี’ เจ้าของวังวิภาสแห่งนี้ เนื่องในโอกาสที่พระโอรสทรงสำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศและเสด็จกลับพระนคร จึงมีการจัดงานเลี้ยงต้อนรับ และว่าจ้างนางละครมารำในงานนี้ด้วย

วังเจ้านายอันผู้ฟู งานเลี้ยงหรูหรา นั้นหมายความว่าบำเหน็จรางวัลที่นางละครจะได้คงมากโข มากพอที่เธอจะเก็บสะสมเพื่อไปทำความฝันของตัวเองให้สำเร็จ เงินนั้นต้องเป็นของเธอ เธอมีความจำเป็นต้องใช้มากกว่า

คุณสารภี

เงินก้อนนั้นอยู่แค่เอื้อม เธอจึงยิ้มอย่างสับสนใจหมาย เอาชุดนางรำขึ้นมากอดไว้แนบอกร่างอ้อมเอมใจ หมายจะเปลี่ยนตัวเองให้เป็นนางเบญกาย ซึ่งแปลงร่างเป็นนางสีดา ร่ายรำตามแบบที่เธอเคยลักจำและฝึกซ้อมจากที่แม่ครูสายหยุดสอนให้คุณสารภี ในขณะที่ตัวเองมีหน้าที่เพียงหุงหาอาหาร ตัดเย็บชุดรำ และทำงานฉีกปะติดแล้วแต่ใครเรียกใช้หรือให้ว่านานอยู่ในคณะละคร

แต่ตอนนี้เธอจะได้เป็นนางละครสมใจหวังแล้ว ใครจะว่าเธอหน้าตาประหลาด ไม่งามสมเป็นนางสีดาหรือนางใดๆ หญิงสาวก็ไม่สนใจอีกแล้ว เพราะการรำละครที่เธอฝึกฝนกำลังจะช่วยผลักดันเธอให้พ้นจากสภาวะย่ำแย่ที่เผชิญอยู่เสียที

“What are you doing?”

หญิงสาวสะดุ้งเฮือกเมื่อได้ยินเสียงดังมาจากด้านหลัง เป็นเสียงของผู้ชายสักคนที่เข้ามาในห้องแต่งตัวซึ่งทางข้าหลวงบอกว่าจัดไว้ให้คุณสารภี เธอฟังไม่ออกว่าเขาพูดอะไร ทว่ายังทำใจดีสู้เสือ ตัดสินใจหันไปหาคนที่เข้ามาถามด้วยน้ำเสียงเยียบเย็นจนน่ากลัวนั้น

เขาเป็นชายร่างสูงโปร่งกลิ่นตัวหอมสดชื่น สวมเสื้อราชปะแตนขาวสะอาดยิ่งกว่ากลีบดอกแก้ว กลัดกระดุมทองคำ นุ่งโจงกระเบนสีม่วงเข้ม รูปร่างดูกำยำอยู่ไม่น้อย ผมดำสนิทตัดตรงทรงหัวแสดไปทางขวาอย่างเรียบร้อย นัยน์ตาสีดำขลับ ผิวขาวออกเหลือง ดวงหน้าคมสัน จมูกโด่ง และปากอímได้รูปแดงระเรื่อ ฟันก็ขาวเหมือนคนไม่เคี้ยวหมาก

ชายผู้นี้จะว่ารูปงามก็ใช่ ทว่าดูแปลกตาจากชาวสยามอยู่ไม่น้อย ข้ายังดูมีรัศมีบางอย่างเปล่งออกมาจากตัวอยู่ตลอดเวลา แต่เป็นความโดดเด่นไม่ได้เข้าขั้นประหลาดเหมือนตัวเธอ แต่นั่นยังไม่น่าสงสัยเท่าที่ว่าเขาเป็นใคร และเข้ามาถามเธอในนี้ได้อย่างไร

“หา...” หญิงสาวอ้าปากหวอ ไม่รู้เรื่องราวเขาพูดอะไรกับเธอ “พ่อคุณ...

ว่าอะไรนะจ๊ะ”

“พูดไทยได้หรือ” ชายแปลกหน้าถามเสียงเข้มและขมวดคิ้วเล็กน้อย
“แล้วเหตุใดແหม່ມແຕ່ງตัวเช่นนี้”

“ฉันไม่ได้เป็นແหม່ມ!” ได้ยินอย่างนั้น คนไม่เอยากเป็นແหม່ມก็ขึ้น
เสียงและชักสีหน้า รู้สึกไม่ชอบหน้าชายผู้ขึ้นมำทันที “นั่นเป็นชาวสยาม”

“หน้าตาอย่างนี้ มองอย่างไรก็เ็นແหม່ມ” เขาเถียงเสียงเย็นและยัง
ทำหน้านิ่ง “ແหม່ມต้องการอะไร ทำไม่ต้องหยอดยาให้นางละครคนนั้นกิน
ข้ายังไปซ่งหล่อนไว้ในห้องส้วมของเรือนข้าหลวงอีก แล้วนั้นจะเอาชุดนางรำ
ไปไหน”

“อย่ามำแล้ว!”

หญิงสาวแกล้งเ็ดเพื่อไม่ให้ตัวเองถูกชักทั้งที่เริ่มใจเสีຍ เพราะผู้ชาย
คนนี้เห็นหมดแล้วว่าเธอทำอะไรกับคุณสารภี แต่เธอก็ต้องเอาตัวรอดไป
ให้ได้

“ฉันจะไปเปลี่ยนผ้าแล้ว จะไปรำเฉพาะพระพักตร์เทีຍวันะ อย่ามา
ชักถามอะไรให้เสีຍเวลาเลย ประเดี๋ยวจนขึ้นไปรำไม่ทัน เรื่องใหญ่เทีຍวันะ”

“เอาเจ้านายมาชู้หรือ” เขารู้ทันจนคนแก่งชาวบไปทั้งตัว “แล้วແหม່ມ
จะไปรำได้อย่างไร รำเป็นหรือ”

“เอ๊ะ! บอกว่าไม่ใช่ແหม່ມ!”

“ไม่เป็นได้อย่างไร ก็...”

“ก็เห็นอยู่ว่าหัวแดง ตาแดง ผิวขาว ตัวก็สูง ร่างใหญ่กว่าหญิงชาว
สยาม”

เธอพูดแทรกอย่างขัดใจ เพราะได้ยินคำพูดทำนองนี้มานับครั้ง
ไม่ถ้วนแล้ว เมื่อหน้ายเต็มทีที่ตัวเองแปลกแยกอย่างแก้ไขไม่ได้ เพียงแต่
ไม่เอยากยอมรับเท่านั้นเอง เรื่องอะไรจะให้ใครมาล้อว่าเป็นແหม່มหัวแดง
และยังไปกว่านั้น หากถูกถามว่าเป็นลูกเต้าเหล่าใคร มาจากไหน เธอยังไม่
เอยากตอบ

“แต่ฉันว่าฉันก็ตัวเล็กกว่าพ่อคุณอยู่ดี และอย่ามารู้ดีกว่าฉันเลย ตัวฉันเป็นใคร ฉันรู้ตัวเองดี”

“แล้วจะให้เชื่อว่าไม่ได้เป็นเหมมได้ยังไง ในเมื่อนอกจากสวมเสื้อแขนกระบอกและโจงกระเบน เธอไม่เหมือนหญิงชาวสยามเลยสักนิด ผิวขาวผิดกับชาวเรา แล้วก็ไม่ได้มบ๊อบ แต่ไว้วายหยักศก ฟันก็ขาว ชาวสยามเรากินหมาก เธอจะฟันขาวได้อย่างไร”

“ตัวพ่อเองก็ฟันขาวเหมือนกันไม่ใช่หรือ” เธอย้อนคนที่มาชักใช้ “และที่ฉันผอมยาวเพราะฉันเป็นนางรำ นางรำก็ไผ่ผอมยาวกันทั้งนั้นไม่เคยเห็นหรือส่วนที่ฉันฟันขาวเพราะกินหมากไม่ได้ กินแล้วอ้วกแตก ใช้ขี้เนื้ แม่จึงไม่ให้กินอีก มีอะไรจะถามอีกหรือไม่ หากไม่มีก็ออกไปจากห้องนี้เสียเถิด ฉันจะเปลี่ยนผ้า”

“แต่เธอยังไม่ได้ตอบเลยว่าเกล้งคนที่ซื้อสารภีทำไม เป็นนายเป็นปาวกันไม่ใช่หรือ”

“ฉันไม่ได้เกล้งนะ”

คนผิวดำไม่ยอมรับพร้อมปฏิเสธเสียงแข็งอย่างหูดหงิด แต่ข่มใจให้เย็นไว้เพราะไม่อยากเสียการใหญ่ที่นั่งวางแผนมา

“ฉันเองไม่รู้ดอกว่าพ่อคุณเป็นใคร แต่แต่งตัวเช่นนี้คงเป็นผู้ลากมากดีอยู่ ฉะนั้นอย่ามาสนใจฉันเลย ออกไปเถิด ฉันจะเปลี่ยนผ้าและรีบผัดหน้า จะได้ขึ้นไปรำละครเฉพาะพระพักตร์”

“คำก็ขึ้นรำเฉพาะพระพักตร์ สองคำก็ขึ้นรำเฉพาะพระพักตร์ เหตุใดเธอต้องออกไปมากเพียงนี้”

ชายหนุ่มไม่ยอมถอยไปตามที่เธอขอ ซ้ำยังขยับเข้ามาใกล้ราวจะไล่เบียดให้เธอจมมุดในห้องเล็กๆ นี้ และสายตาไม่เป็นมิตรเอาเสียเลย

“เธอต้องการอะไร ขึ้นไปใกล้ซิดหวังจะลอบทำร้ายเจ้านายพระองค์ไหนหรือเปล่า หรือใครส่งเธอมา คนร้ายจากฝ่ายไหน แล้วทำไมต้องเป็นพระองค์เจ้าวิศักดิ์”

“ไปกันใหญ่แล้วพ่อ ฉันไม่ใช่คนร้าย!” คนถูกไล่เบียร์ร้องเสียงหลง “ฉันเพียงแต่อยากขึ้นไปรำเฉพาะพระพักตร์เท่านั้น ฉันซื้อกล้วย มาจากคณะละครในรุ่งแสง ไปถามใครในวงปีพาทย์ที่ตั้งวงร่ายอยู่บนตึกก็ได้ รู้จักฉันกันทั้งนั้นแล”

“หากไม่ใช่มีแผนร้ายอะไร เหตุใดเธอต้องอยากขึ้นรำเฉพาะพระพักตร์นัก”

“เหตุใดต้องบอก” หญิงสาวต่อต้านโดยการไม่ยอมทำตามคำสั่ง “ออกไปจากห้องนี้ได้แล้ว ไม่อย่างนั้นฉันจะร้องให้คนช่วยจริงๆ ด้วย”

“ก็ลองดู ฉันจะได้บอกคนอื่นว่าเธอวางแผนร้ายตัวจริง จับขังไว้ในห้องน้ำ และสวมรอยเพื่อเข้าไปในงาน หมายถึงลอบทำร้ายพระองค์ศักดิ์”

“ฉันไม่ได้จะทำอย่างนั้นเสียหน่อย!”

“ฉันไม่เชื่อ”

เขาเถียงเสียงแข็งจนหญิงสาวเริ่มกลัวและคิดว่าตัวเองไม่อาจต่อแพ่งหรือต่อกรใดๆ กับชายผู้นี้ได้อีกแล้ว

“หากไม่ยากให้ฉันจับเธอส่งตำรวจในข้อหาวางแผนลอบทำร้ายพระองค์ศักดิ์ ก็เล่ามาให้หมดว่าวางแผนขโมยชุดและสวมรอยเป็นนางละครคนนั้นทำไม”

๒

‘ร้องให้ทำไม กัลยา’

กัลยาปาดน้ำตาทิ้งทันทีเมื่อถูกทัก ทั้งที่นิ้วมืองยังเปื้อนข้าวเปื้อนแกง เธอไม่อยากให้ใครเห็นความอ่อนแอ แม่นั่นจะเป็นแม่ของตัวเองก็ตาม สุดท้ายหญิงสาวก็ยอมละลายตากลับมาจากภาพที่มองอยู่เมื่อครู่ พยายามลืมไปเสียว่าตัวเองอีกจำเริญใครอยู่ และยิ้มฝืนๆ ให้แม่

‘ไม่ได้ร้องจะแม่’

‘ยังจะโกหก’ คนเป็นแม่มองอย่างรู้ทัน เพราะคงเห็นเธอนั่งร้องไห้ตอนกินข้าว ‘มีเรื่องไม่สบายใจอะไร บอกแม่ไม่ได้เที่ยวหรือ’

ลูกสาวนั่งอยู่พักหนึ่ง แต่หัวใจเต็มไปด้วยความอัดอั้น เป็นคำถามหนึ่งที่คาใจเธอมานานตั้งแต่จำความได้ ทว่าเมื่อถามครั้งใดแม่ก็ไม่เคยให้คำตอบ จนเธอเหนื่อยใจจะถามอีก ทว่าคราวนี้ภาพครอบครัวของขุนพิชัยและแม่นายบัวเพื่อน เจ้าของคณะละครที่ตัวเธอและแม่อาศัยอยู่ด้วยนั้นสะกิดใจเธอขึ้นมาอีกครั้ง

ขุนพิชัยเป็นชายวัยกลางคน รับราชการในกรมมหรสพ และมีกำลัง

มากพอที่จะตั้งคณะละครในเป็นของตัวเอง เหล่านางละครจึงอยู่ภายใต้การปกครองของแม่นายบัวเผื่อน ซึ่งอยู่กันอย่างญาติพี่น้อง และแม่ของเธอที่เคยเป็นนางเอกละครคนเด่นในคณะมาก่อน

แต่เมื่อกาลเวลาผ่านไป นางเอกคนเด่นของคณะก็ยอมวางมือผันตัวเองมาเป็นครูสอนรำและเลี้ยงลูกสาวกำพร้าพ่ออย่างเธอ และช่วยแม่นายบัวเผื่อนปลูกปั้นลูกสาวของแม่นาย ซึ่งคือคุณสารกิ ขึ้นมาเป็นตัวชูโรงแทนตัวเอง

เมื่อยังเล็ก กัลยาเคยตามแม่ไปดูท่านสอนให้คุณสารกิรำละครตัวเธอเองก็อยากรำบ้าง อยากให้แม่มองเธอด้วยสายตาชื่นชมอย่างที่คุณสารกิ เพราะคิดว่าเธอเป็นลูกของท่าน หากมาสืบสานวิชาความรู้ของแม่ แม่ต้องภูมิใจในตัวเธอมากแน่ๆ

แต่เมื่อใดที่เธอเริ่มตั้งวง แม่จะไล่ให้ไปเล่นที่อื่น ให้ไปช่วยงานในครัว หรือไม่ก็ไปทำอะไรก็ได้ที่ไม่ใช่มารำตามคุณสารกิ โดยไม่ยอมบอกเหตุผล พร้อมกำชับทุกคนว่าอย่าได้สอนให้เธอรำละครเป็นอันขาด แต่นั่นไม่อาจยับยั้งความพยายามของเธอได้ เพราะกัลยายังประกาศตัวเจิบๆ ว่าต้องการเป็นนางละครด้วยการไถ่ผมยาวโดยไม่ฟังคำทัดทานของใคร

ความรักศิลปะการร่ายรำคงอยู่ในสายเลือด กัลยาจึงแอบฝึกซ้อมแบบครูพักลักจำอยู่เสมอ เมื่อใดที่เว้นว่างจากงานต่างๆ ในคณะละคร เธอจะมาแอบดูแม่และแม่ครูสายหยุดสอนคุณสารกิรำ และฝึกตามอยู่ห่างๆ ด้วยความเชื่อมั่นว่าเมื่อสักวันหนึ่งเมื่อแม่ยอมให้เธอรำ แม่ก็จะชมว่าเธอรำสวย เธอคงภาคภูมิใจกว่าการที่ท่านชมว่าทำกับข้าวอร่อย เพราะกับข้าวนี้ใครก็ทำเป็น แต่การเป็นนางละครใช้ว่าจะได้เป็นกันทุกคน

ทว่าความรู้สึกรักอิฉฉาคุณสารกิที่ข่มไว้ก็ปะทุขึ้นมากลางใจอีกหน ตอนที่ทุกในคณะละครขึ้นมากินข้าวด้วยกันอย่างพร้อมหน้าเพราะขุนพิชัยบอกว่ามีข้าวดีจะมาแจก เธอเลื้อบไปเห็นครอบครัวท่านนั่งล้อมวงกินข้าว แม่จะขาดคุณทับ ลูกชายคนโตไป แต่ก็นับว่าพร้อมหน้าทั้งพ่อ แม่ และ

ลูกสาว

เมื่อมองไปเห็นขุนพิชัยเกาะเรือปลาใส่จานข้าวของคุณสารก็อย่าง
ไม่ถือตัวพร้อมยิ้มให้อย่างเอ็นดู อีกทั้งแม่นายบัวเพื่อนยังตักข้าวเติมให้จน
ลูกสาวที่ได้รับการดูแลดีขึ้นสุข กัลยาก็น้ำตาลอหนวย อยากรู้เหลือเกิน
ว่าเหตุใดเธอจึงไม่มีพ่อมาทำเช่นนี้ให้บ้าง

‘แม่จ๋า...’ หญิงสาวมองหน้าแม่อย่างไม่แน่ใจนัก แต่ความอยากรู้ก็
ผลักดันให้เธอเอ่ยถาม ‘เมื่อใดแม่จะบอกฉันเสียทีว่าพ่ออยู่ที่ไหน’

‘ตายไปแล้ว’

แม่ตอบเธอเหมือนไม่ต้องคิดอะไร เพราะคงเตรียมคำตอบเช่นนั้นไว้
มานาน แต่น้ำเสียงและแววตาดูเหมือนมีบางอย่างเคลือบแฝงอยู่จนเธอไม่
อยากเชื่อว่าพ่อเสียชีวิตไปแล้วอย่างที่แม่บอกจริงๆ

‘ไม่ต้องถามหาดอกกัลยา กินข้าวเสีย’

‘แล้วญาติของพ่อล่ะจ๊ะ’ เธอยอมเปลี่ยนคำถามแต่ไม่เปลี่ยนเป้าหมาย
‘ฉันมีปู่มีย่ากับเขาบ้างหรือไม่แม่ ต้องมีซี ฉันอยากไปกราบพวktanบ้าง
หรือพวktanอยู่ไกลมากจ๊ะแม่ ฉันว่าฉันหน้าเหมือนแหม่ม หรือพ่อจะไม่ใช่
ชาวสยาม ท่านอยู่เมืองนอกใช่หรือไม่ เป็นฝรั่งหรือเปล่าจ๊ะ’

‘แม่บอกให้กินข้าว’

‘แม่จ๋า บอกแค่ว่าพ่อก็ยังมี’ เมื่อความหวังริบหรี่ หญิงสาวก็ขอสิ่ง
เธอคิดว่าน้อยที่สุด ‘อย่างน้อยเวลามีคนถามว่าฉันเป็นลูกเต้าเหล่าใคร
ฉันจะได้บอกชื่อพ่อกับเขาได้บ้าง ฉันไม่อยากถูกหาว่าเป็นลูกไม่มีพ่ออีกแล้ว’

‘บอกเขาซีว่าเป็นลูกแม่ดาวเรือง เท่านั้นเขาก็รู้จักแล้ว’

‘แต่พ่อล่ะจ๊ะแม่จ๋า พ่อชื่ออะไร’

‘กัลยา...’

ไม่ทันที่เธอจะได้คำตอบ แม่ครุส่ายหยุดซึ่งแมร์ักดังพี่สาวและนั่งร่วม
สำรับกันอยู่ก็เอ่ยขัดขึ้นมา

‘พอเถิด กินข้าวให้อิ่มเสีย จะได้มาฟังกันว่าท่านขุนจะบอกอะไรเรา’

เมื่อเห็นชัดแล้วว่าคงไม่มีใครยอมบอกเธอว่าพ่อเป็นใคร กัลยา ก็ยอม
เปิดข้าวต่อไปเรื่อยๆ แต่ยังคงหน้ามู๋ แม่ก็นั่งกินข้าวเงียบๆ เช่นเดียวกัน
ทำให้แม่ครุส่ายหัวยืดไม่พูดอะไรด้วยอีกคน จนล่ำราที่ทั้งสามคนนั่งล้อมอยู่
มีแต่ความเงียบงัน

กระทั่งทุกคนในคณะละครรุ่งแสงอิมหน้า ท่านขุนก็เรียกให้มาล้อมวง
กันบริเวณห้องในเรือนเครื่องสับหลังใหญ่ของท่าน เสียงพูดคุยก้ออิงของ
คนนับสิบดังไม่ขาดสาย เพราะอยากรู้อะไรที่ทำให้หัวหน้าคณะเรียก
ทุกคนมารวมตัวกัน

‘เฮ้า ล้อมวงกันเข้ามา’

ขุนพิชัยสั่งอย่างยิ้มแย้มเมื่อมายืนเอามือโพล่หลังอยู่หน้าห้อง โดย
มีลูกสาวและแม่ยายบัวเพื่อนนั่งยิ้มอยู่ด้านหลัง และเมื่อผู้คนเข้ามาล้อมตัว
ท่านก็ยิ้มกว้างมากกว่าเดิม

‘ฉันมีข่าวดีจะบอก ให้ทุกคนได้เตรียมตัว’ ท่านขุนยิ้มไม่หุบ ‘ปลาย
เดือนหน้าเราจะได้ไปแสดงในวังวรวิภาส แสดงเฉพาะพระพักตร์พระองค์
ศักดิ์เทียบนา ขอให้ทุกคนเตรียมตัวให้พร้อมด้วย งานนี้เป็นงานใหญ่ อย่า
ให้เสียชื่อคณะละครรุ่งแสงของเรา’

‘ทางวังจะจัดงานอะไรหรือเจ้าคะ’ แม่ครุส่ายหัวยืดถาม ‘จะได้เตรียม
การถูก’

‘งานเลี้ยงต้อนรับพระโอรส เฟิงทรงสำเร็จการศึกษา เสด็จกลับจาก
อังกฤษ คล้ายเป็นการเปิดตัวว่าที่พระสุณิสาด้วย’

กัลยาพอจะรู้ว่ามาว่าสุณิสาแปลว่าลูกสะใภ้ ทำให้เธอรู้ต่อด้วยว่างานนี้
คงเป็นงานใหญ่มากทีเดียว แต่ไม่ว่าในวังวรวิภาสจะทำกิจกรรมใด ลูกชาย
กับลูกสาวของใครจะแต่งงานกัน เธอก็คงไม่ได้ข้องเกี่ยวมากไปกว่าทำหน้าที่
ของตัวเองให้ดีที่สุด

หน้าที่ของเธอคือทำทุกอย่างเพื่อดูแลคนในคณะ ทั้งทำอาหาร ตัด

เย็บชุดรา ทำความสะอาดเครื่องประดับ ทั้งชุดยืนเครื่องพระและชุดยืนเครื่องนาง นอกจากนั้นยังจัดการเรื่องหมั้นหมยต่างๆ เว้นอยู่อย่างเดียวคือ ห้ามเสนอหน้าไปขอเรียนรำเพื่อให้ตัวเองได้เป็นนางละคร จนบางที่ยังอดคิดไม่ได้ว่า ที่ถูกห้ามเพราะเธอเป็นลูกของครูดาวเรือง หากแม่เณิกหมายมั่นปั้นมือให้ลูกขึ้นมาสืบทอดวิชา บางทีคุณสารภีผู้เป็นลูกสาวเจ้าของคณะอาจจะไม่โดดเด่น ทุกคนจึงกตเวทีไม่ให้เธอได้ขึ้นรำ

กัลยาได้แต่เตาไปว่าที่แม่ยอมให้ถูกกดอยู่เช่นนี้ คงเพราะหากทำตัวขัดขึ้นอาจจะไม่มีที่ซุกหัวนอนกันทั้งแม่ทั้งลูก เพราะท่านเติบโตมาได้ขายคาของครอบครัวท่านขุน ไร้ญาติมิตรที่ใดให้พึ่งพิง เธอเองก็เหมือนกัน คงจะอยู่ทำงานตอบแทนบุญคุณข้าวแดงแก้วนึ่งของท่านขุนไปอีกนาน หรืออาจชั่วชีวิตเลยก็ได้

แม่ของเธอกับแม่ครูสายหยุดตกลงกันว่าจะให้คุณสารภีว่าจួយบายเบญจกาย ซึ่งกัลยาพอจะนึกออกเพราะเธอเคยแอบไปดูคุณสารภีฝึกซ้อมอยู่บ่อยๆ จนตัวเองรำตามได้ และครั้งนี้ก็คงเหมือนทุกครั้ง คือเธอไม่มีสิทธิ์ได้ขึ้นแสดง หน้าที่ของเธอคงมีแค่เตรียมชุดไว้ให้ และไปช่วยคุณสารภีแต่งกายในวันงาน

หญิงสาวเข้ามาในห้องเก็บเสื้อผ้าที่จะใช้ในงานแสดง ไม่ลืมก้มกราบหัวโขนต่างๆ ที่วางอยู่บนแท่นบูชา ก่อนจะค่อยๆ คลานเข้าไปยังหีบเก็บผ้า แล้วหยิบชุดยืนเครื่องนางออกมาตรวจตรา ทั้งเสื้อในนาง ผ้าห่มนาง ผ้าห่มนาง สะอื้น เข้มขัด ปั่นเหน่ง กรองคอ ตาบพับ พาหุรัด แหวนรอบประวะหล้า^๑ กำไลตะขาบ กรองทอง แหวน มงกุฎ ดอกไม้ทัด และอุบะ จากนั้นก็หอบออกไปหาคุณสารภีซึ่งกำลังซ้อมรำอยู่ในห้องนั่งเล่นของท่านขุน

^๑ เครื่องแต่งตัวสำหรับตัวนาง

^๒ เครื่องประดับสำหรับผูกข้อมือ มักทำเป็นลูกกลมๆ หรือเป็นกลีบอย่างลูกมะยม หรือเป็นเหลี่ยม เป็นต้น สลักเป็นลวดลาย เดิมมีสีแดงๆ

‘ขอบใจจ๊ะ กัลยา’

คุณสารภีบอกยิ้มๆ หลังจากที่เธอส่งชุดให้ ให้กัลยาได้เห็นพื้นสีแดงกำราวมัดทับทิมที่ผ่านการเคี้ยวหมากและขัดสีมาอย่างดี แต่กับตัวเธอเพียงเริ่มหัดเคี้ยวก็ถึงขั้นวิงเวียนอาเจียนจนถูกห้าม คนไม่รู้ก็หาว่าเธอฟันขาวเหมือนฟันหมา จนหญิงสาวอดคิดไม่ได้ว่านอกจากจะหัวแดง ตาแดง ผมหักศกเป็นลอนใหญ่ทั้งตัวลงมา ผิวขาวท่งไกลคำว่าสีน้ำผึ้งนวลเนียน อีกทั้งรูปร่างโค้งเว้าไม่แน่น้อยเหมือนนางในวรรณคดีแล้ว จะยังมีอะไรให้เธอแตกต่างกับผู้หญิงคนอื่นได้อีก

คนอยากงามเหมือนนางในวรรณคดีได้แต่มองอีกคนที่งามตามนั้นราวออกมาจากแม่พิมพ์ ชื่นชมเสื้อผ้าอาภรณ์อย่างตื่นตะลึง เพราะนี่เป็นครั้งแรกที่คุณสารภีจะได้แสดงเฉพาะพระพักตร์เจ้านาย

ส่วนคนไม่มีโอกาสอย่างเธอก็ได้แต่ชื่นชมยินดีด้วย ให้คุณสารภีเจริญก้าวหน้าสมใจหมาย เพราะแม้จะนึกอิจฉาที่ผู้หญิงคนนี้มีครอบครัวสมบูรณ์อย่างที่เธอไม่มี แต่ก็เป็นทั้งเจ้านายและเพื่อนเล่นกันมาตั้งแต่เล็ก และหวังว่าคุณสารภีจะไปได้ดี หรือได้ไปเป็นนางละครในวัง

‘สารภี’ ไม่ทันได้พูดอะไรกัน ชุนพิชัยก็เดินเข้ามาหาลูกสาว ‘ทำไมมานั่งอยู่ที่นี่เล่าลูก ไม่ได้ซื้อมรดอกหรือ’

‘แม่ครูให้พักเจ้าค่ะ กัลยาจึงนำชุดมาให้ลองสวม’ คุณสารภีตอบยิ้มๆ ในขณะที่กัลยาถอยออกมาให้สองพ่อลูกได้คุยกัน ‘แล้วคุณพ่อไปไหนมาหรือเจ้าค่ะ’

‘เดินหาเจ้าทับนะซี ไม่รู้ไปเกกมะเหรกเกอร์อยู่ที่ไหน ไม่เห็นมาช่วยงานพ่ออย่างเจ้าบ้างเลย’

ท่านชุนหัวเราะเบาๆ และลูบหัวลูกสาวอย่างเอ็นดูจนกัลยาเบือนหน้าหนี เพราะไม่อยากมองให้ตัวเองอิจฉาคุณสารภีเรื่องพ่อ

‘งานคราวนี้ตั้งใจนะลูก’ ชุนพิชัยกำชับพร้อมยิ้มอย่างอ่อนโยน ‘หากการแสดงครั้งนี้ถูกพระทัย นอกจากจะได้รางวัลมากโขแล้ว ลูกอาจจะได้มี

โอกาสเข้าไปเป็นนางละครในวังก็ได้'

นางละครในวัง เธอก็คอยากเป็น แต่ดูจากวาสนาของตัวเองแล้วคงได้เป็นนางก้นครัวเสียมากกว่า เพราะเธอไม่มีพ่อคอยสนับสนุนเหมือนคุณสารภี มีแต่แม่ที่คอยห้าม ไม่ให้แม่แต่เธอคิดจะตั้งวง

กัลยาถอนหายใจยาวและตัดใจจากความฝันลมๆ แล้งๆ นั้นเสีย เพื่อจะได้กลับมาตั้งใจทำอาหารเย็นให้คนทั้งคณะ และเป็นเช่นนี้นานมากแล้วตั้งแต่แม่ครัวคนก่อนหัดให้เธอทำอาหารจนเป็น ก่อนจะลาออกจากคณะไปแต่งงานมีครอบครัว ทิ้งให้เธอทำงานนี้คนเดียว ไม่ค่อยมีใครมาช่วยมากนักเพราะต่างคนก็ต่างมีหน้าที่ นานๆ จะมีคนแว่วเวียนเข้ามาช่วยบ้าง แต่ในช่วงเตรียมงานใหญ่กันอยู่เช่นนี้ ก็คงเหลือเธอคนเดียวที่อยู่ก้นครัว

'พี่กัลยา'

กัลยาหยุดมือ วางมะเขือที่เพิ่งผ่าครึ่งลงแช่น้ำเกลือกันไม่ให้ดำเพราะกำลังจะผัดเผ็ดปลาตูก ก่อนจะเหลียวซ้ายแลขวาดูต้นทางให้คนที่แอบเรียกเพื่อให้ฝ่ายนั้นเข้ามาหาเธอในเรือนครัวได้อย่างปลอดภัย

'ออกมาชิมะอีก ไม่มีใครเข้ามาในครัวดอก เข่งวนฝึกซ้อมเตรียมงานอยู่ที่เรือนท่านขุนกันหมด'

เด็กชายตัวจ้อยผู้มีจุกยุ่งเหยิงเพราะไม่ได้รับการดูแลค่อยๆ ไหลหน้ามาที่ขอบหน้าต่างของเรือนครัว ก่อนจะพาร่างผอมโซมอมแมมปีนข้ามหน้าต่างเข้ามาอย่างระมัดระวัง มองรอบตัวตื่นๆ เพราะคงกลัวว่าจะมีใครเห็นเข้า

มะอีกเป็นเด็กน้อยที่อยู่ละแวกบ้านเดียวกัน เธอพบเด็กคนนี้ครั้งแรกเมื่อราวปีก่อน เข้ามาขโมยของกินในครัวจนถูกเธอเอาไม้ตี แต่พอซักถามว่าจะเอาของกินมากมายไปทำไม เด็กน้อยก็สารภาพทั้งน้ำตาว่าจะเอาไปให้ยายกิน

กัลยานึกสงสัยจึงซักต่อ ได้ความว่าเจ้ามะอีกเป็นลูกกำพร้า พ่อแม่

ตายไปตั้งแต่เมื่อราวเจ็ดแปดปีก่อนตอนน้ำท่วมทำเนียบ อุทกภัยครั้งนั้น ทำให้ข้าวยากหมากแพงไปทั้งพระนคร คนป่วยไข้ก็ไม่มีเงินมารักษาตัว จนตายไป ยายจึงเอามะอឹกลีมาเลี้ยงดูตั้งแต่ยังแดง แต่ตอนนี้ยายของมะอឹก แก่ตัวลง โรคภัยก็รุมเร้าและตาบอด ไม่อาจหาเลี้ยงหลานได้ จนเจ้ามะอឹก กลายเป็นเด็กช่างลักเล็กขโมยน้อยเพื่อหาอาหาร

กัลยาเคยตามมะอឹกไปที่บ้าน เห็นสภาพกระท่อมหญ้าคาเก่าๆ จะพัง เหล็กไม่พังเหล็กก็หักงอสาร จึงบอกว่าห้ามมะอឹกไปขโมยอาหารที่บ้านใครอีก เพราะกลัวว่าหากถูกจับได้จะพากันอดตายทั้งยายทั้งหลาน หากหิวให้มาหา เธอซึ่งทำหน้าที่แม่ครัวของคณะละคร จะแบ่งข้าวปลาและยารักษาโรค ให้ และหากโตพอจะทำงานเมื่อใด ก็จะลองฝากกับท่านขุนดู

‘พี่กัลยา ยายเป็นไข้’ มะอឹกรีบบอกเมื่อเข้ามานั่งกับเธอในห้องครัว ตามลำพัง ‘พี่พอจะมียาหรือไม่ล่ะ’

‘ยาหม้อก็พอมีนะ พี่จะต้มใส่กระบอกไม้ไผ่ไว้ให้แล้วกัน ต้มเสร็จ ค่อยกลับมาเอา’ หญิงสาวมองมะอឹกอย่างเป็นห่วง ‘แต่มะอឹกไม่ลองพายาย ไปหาหมอดูแลสุขภาพ ไปโอสถศาลายังได้นี่’

‘ฉันไม่มีเงินดอกพี่กัลยา’ เด็กชายตัวจ้อยถอนหายใจยาวอย่าง อมทุกข์ ‘แค่ข้าวสารจะกรอกหม้อยังไม่มี’

‘พี่ก็ไม่มี’

กัลยาถอนหายใจยาวเมื่อพูดถึงเรื่องเงินทอง เพราะถึงตัวเธอจะมีข้าว กินอิ่มทั้งสามมือ มีที่ซุกหัวนอน มีเงินเล็กๆ น้อยๆ พอได้ใช้จ่ายบ้าง แต่ก็ ไม่ได้มากพอจะตั้งตัวได้ แล้วจะช่วยเหลือมะอឹกได้มากสักเท่าใดกัน

‘หากการแสดงครั้งนี้ถูกพระทัย นอกจากจะได้รางวัลมากโขแล้ว ลูก อาจจะได้มีโอกาสเข้าไปเป็นนางละครในวังก็ได้’

จู่ๆ คำพูดที่ท่านขุนบอกลูกก็แว่วเข้ามาในหูเธอ จนกัลยาถึงกับอยาก ขึ้นไปรำเฉพาะพระพักตร์อย่างคุณสารภีบ้าง เพราะนั่นคงทำให้เธอได้เงิน มากพอจะซื้ออะไรต่อมิอะไร หรืออย่างน้อยก็ให้มะอឹกได้พายายไปหาหมอ

ไม่ปล่อยให้เรือจ้างอย่างดวงตาฝ้าฟางจนบอดสนิทของหญิงชรา

แต่นั้นเป็นไม่ได้ เพราะนอกจากแม่จะไม่ยอมให้เธอรำแล้ว แม่ยายบัวเพื่อนยังไม่ยอมให้เธอเหียดไถลคุณสารภียามฝึกซ้อม คงเพราะกลัวเธอจะไปขโมยวิชามาแข่งขันกับลูกสาวตัวกระมัง จึงได้มอบหน้าที่ให้มาอยู่กับครวเช่นนี้ แล้วเธอจะไปรำเฉพาะพระพักตร์เอาเงินรางวัลได้อย่างไร

‘เอาอย่างนี้เสียแล้วกันมะเอ็ก’ หญิงสาวสูดหายใจลึกเมื่อตัดสินใจช่วยมะเอ็กอีกครั้ง ‘คืนนี้ยามพระจันทร์ขึ้น มาพบพี่ที่เรือนครว พี่จะเตรียมยาหม้อและเอาเงินเก็บมาให้ ซื้ออาหารดีๆ ให้ยายกินคงหายไข้’

‘แต่นั่นเงินของพี่กัลยานี่จะ พี่ไม่เก็บไว้ใช้จ่ายหรือ’

‘พี่ไม่ได้ใช้ดอก มะเอ็กเอาไปก่อนเถิด และตอนนี้ทางคณะละครกำลังจะมีงานใหญ่ พี่คงได้ส่วนแบ่งมาพอสมควร เอาไว้เราพยายายของมะเอ็กไปหาหมอกันนะ อ้อ! แต่หากเข้ามาแล้วไม่พบพี่ ก็ให้มองเข้าไปใต้แคร่เหมือนเดิม ทุกอย่างไถ่นี้ก็ของพี่ที่เตรียมไว้ให้มะเอ็กนั้นแหละ’

‘ขอบคุณจะพี่กัลยา ถ้าไม่มีพี่ ปานนี้นันกับยายคงตายไปแล้วแน่ๆ’

เด็กน้อยมะเอ็กก็มาราบแทบตักเธอจนกัลยาน้ำตาคลอหน่วยพลง ลูบหัวเด็กน้อยอย่างเอ็นดูปนเวทนา เพิ่งรู้สึกตัวเองก็มีคุณค่า มีความหมายต่อคนอื่นอยู่บ้าง ไม่ใช่เป็นลูกกำพร้าไร้หัวนอนปลายตีนอย่างที่ถูกละเล้ามาทั้งชีวิตเพียงเพราะแม่ไม่ยอมบอกเธอว่าพ่อเป็นใคร

และหากเทียบเธอกับมะเอ็กแล้ว หญิงสาวก็รู้สึกว่าตัวเองยังโชคดี แม้ไม่มีพ่อ แต่ก็มีแม่คอยเลี้ยงดู และมีคุณค่าต่อชีวิตของใครอีกหลายคน อย่างน้อยก็แม่ของเธอเอง มะเอ็ก และยายของมะเอ็ก

มะเอ็กมาเอายาหม้อตามนัดหมายตอนที่พระจันทร์ขึ้น นอกจากนี้ กัลยายังหอกล้วยน้ำว่า ไข่ไก่ และข้าวสารให้เด็กน้อยเอาไว้ทำกินเพื่อจะได้ไม่ต้องแอบมาหาเธอบ่อยๆ จนเสี่ยงถูกจับโทษฐานขโมยของกันทั้งสองคน

หลังจากเด็กน้อยเดินฝ่าความมืดกลับบ้านไป กัลยาก็เริ่มเก็บกวาด

เรือนครัวเพื่อกันไม่ให้ใครผิดสังเกตว่าเธอเอายาของขุนพิชัยมาต้มทั้งที่คนในคณะละครไม่มีใครป่วยใช้ ลำพังท่านขุนคงไม่คิดเล็กคิดน้อยเรื่องยาหายไพบ่ไร แต่กับแม่นายบัวเพื่อน ท่านอาจจะเอาเรื่องเธอก็ได้

หญิงสาวดับไฟในเตาอังโล่ด้วยการเอาช้อนไพบ่รยทับ จากนั้นก็ตรวจตรารอบเรือนครัวอีกครั้งว่ายังมีสิ่งใดอยู่ไม่เข้าที่เข้าทางอีกหรือไม่ จะได้กลับไปนอนที่เรือนพักของตัวเอง ก่อนที่แม่จะกลับมาจากเรือนท่านขุนเพราะไปฝึกซ้อมรำให้คุณสารภีตอนกลางคืน

‘มืดค่ำปานนี้ แอบมาทำอะไรอยู่ในครัวคนเดียว’

กัลยาตกใจจนสะดุ้งและยึดตัวตรงขึ้นมาจับปล้น หญิงสาวรู้ว่าใครเดินเข้ามาหาในครัวกลางดึกเช่นนี้เพราะจำเสียงได้ แต่หากเขารู้ว่าเธอเข้ามาทำอะไร เรื่องนี้อาจถึงหูแม่นายบัวเพื่อน และเธอกับมะอิกอาจถูกทำโทษก็ได้

‘ไม่ได้ทำอะไรเจ้าคะคุณทับ กำลังจะออกไปแล้ว’

หญิงสาวโกหกเพื่อเอาตัวรอดและเสไปคุยเรื่องอื่น ก่อนที่ลูกชายของขุนพิชัยจะจับได้ว่าเธอแอบห่ออาหารในครัวให้มะอิก

‘คุณทับเข้ามาในครัว จะเอาอะไรหรือเปล่าเจ้าคะ’

‘ไม่ได้เอา เพียงเห็นแกอยู่ที่นี่คนเดียวจึงแวะเข้ามา’

คุณทับว่าพลางยิ้มกริ่มกริ่มและย่างเข้ามาหาช้าๆ จนกัลยานึกหวั่นใจว่าจะเกิดเรื่องไม่ดี เพราะเธอรู้นิสัยผู้ชายคนนี้ดีว่าชอบทำตัวอวดเบ่ง เจ้าชู้ไปแจก้เท่านั้น ช้ำยังชอบไปดื่มสุราเคล้านารี ครั่งล่าสุดนี้ไปเที่ยวโรงน้ำชาและมาอละวาดจนจะถูกขุนพิชัยผู้เป็นพ่อเฉียนทำโทษ แต่แม่นายบัวเพื่อนขอร้องไว้ และให้ลูกชายเลิกเหล้า อีกทั้งให้แก้ตัวด้วยการสมัครสอบเข้าเป็นเสมียน

‘มีเรื่องอะไรจะใช้ฉันหรือเจ้าคะ’ กัลยาถามอย่างใจดีสัสือ ‘หรือหิวประเดี๋ยวฉันจะตั้งสำรับให้ เชิญคุณทับบนเรือนก่อนเถิด’

‘เอาใจฉันอย่างนี้ อยากรู้ได้อะไรหรือ’

ชายหนุ่มหัวเราะชอบใจและเดินเข้ามาประชิดจนกัลยาจนมุมที่ผนัง

เรือนครัว ครั้นจะผลักรอก เธอก็ไม่อยากใช้กำลังกับลูกชายคนโปรดของแม่นายบัวผื่อน เพราะเกรงคนเข้าข้างลูกจะขับเธอกับแม่ออกจากบ้าน แต่ก็มองหาทางหนีทีไล่ให้ตัวเอง ไม่อย่างนั้นเธออาจโดนรังแกก็ได้ และพอจะเดาออกว่าหลังจากที่ทานขุนสั่งห้ามไม่ให้ไปเที่ยวโรงน้ำชา คุณทับคงจะหาที่ระบาย แต่นั่นไม่ใช่เธอแน่

‘หรือจะยกส้ารับกับข้าวไปส่งในห้องนอนของฉันดี’

‘คุณทับเมามาหรือ’ คนรู้ว่ามีภัยแกล้งเสเพื่อเอาตัวรอดอย่างละม่อม ‘พูดจาไม่รู้ความเช่นนี้ กลับขึ้นเรือนไปพักผ่อนเถิด’

‘รู้ซี ฉันว่าแกรู้’

คุณทับหัวเราะชอบใจอยู่ในลำคอและมองเธอด้วยดวงตาเปล่งประกายหมายมาต ก่อนจะยื่นมือมาลูบเส้นผมลอนยาวสลวยของเธอเบาๆ จนกัลยาต้องปัดออกด้วยความไม่พอใจ

‘ถอยออกไปนะคุณทับ อย่ามายุ่งกับฉัน!’

‘จะสะบัดสะบั้งไปทำไม’ เขาเหยียดยิ้มและมองเธออย่างเย้ยหยัน ‘หากอยากเป็นนางละครจนไฉฉาวยาวนานนี้ ฉันช่วยพูดกับคุณแม่ให้แกก็ได้ เพียงแต่จะแลกด้วยอะไรเล็กๆ น้อยๆ เท่านั้นเอง’

‘จะให้แลกอะไร’ กัลยาถามเสียงแข็ง เพราะรู้อยู่ลึกๆ ว่าคุณทับหมายถึงอะไร ‘หากหวังในตัวฉันก็อย่าเลย ฉันไม่มีวันเอาตัวเองไปแลกกับเรื่องพรรคนั้นดอก’

‘หรือกลัวจะท้องไม่มีพ่อเหมือนแม่ตัวเอง’

คำถามของคุณทับเหมือนแทงใจดำหญิงสาวเข้าเต็มๆ แต่เขาไม่ยอมหยุดถากถางเธอ

‘ลูกไม่มีพ่อ ไม่รู้หวนนอนปลายตีนอย่างแก ผู้ชายดีๆ ที่ไหนเขาจะเอาทำเมีย แต่ถ้าได้เป็นเมียบ่าวของฉัน สบายไปทั้งชาตินะ’

‘ไปหาผู้หญิงคนอื่นเถิดคุณทับ ถึงอีกกลยามันจะเกิดมานุญน้อยด้วยวาสนาไม่มีพ่อเหมือนคนอื่นเขา แต่ก็ไม่ได้คิดจะเป็นเมียน้อยเมียบ่าวของใคร

แน'

หญิงสาวปฏิเสธเสียงแข็ง แต่เหมือนทำให้เขายิ่งได้ใจ คุณทับยิ่งยิ้มเยาะเย้ยพร้อมกับไล่ต้อนให้เธอจมมูม ไม่กระดานของเรือนครวที่ชนแผ่นหลังบ่งบอกว่ากัลยาหมดทางไป ในสถานการณ์คับขันนี้ หญิงสาวเลื้อยไปเห็นมีดอโต้บนชั้นเก็บของ เธอรีบย่อตัวลงต่ำเพื่อให้พ้นสองแขนที่คุณทับคร่อมไว้ดังกรรซัง แล้วใช้ความคล่องแคล่ววิ่งเข้าไปคว้าอาวุธ

‘อย่าเข้ามาเที่ยวหน้าคุณทับ ไม่อย่างนั้นฉันฟันกบาลแยกแน’

‘อย่าปากดีไปเลย’ คุณทับอย่างสามชุกเข้ามาเหมือนไม่ได้กลัวมีดในมือเธอ ‘แกไม่กล้าทำอะไรฉันดอก ไม่อย่างนั้นฉันจะฟ้องคุณแม่ให้ไล่แกกับแม่ครูตาวเรื่องออกจากบ้าน’

‘อ้ายชาติชั่ว’

กัลยาด่าไม่ยั้งปาก แต่เหมือนทำให้คุณทับยิ่งขจัดใจ ชายหนุ่มพุ่งเข้ามาหาเธออย่างรวดเร็วจนตั้งตัวไม่ทัน เขาบีบข้อมือที่หญิงสาวกำมีดอโต้ไว้จนเธอปวดไปหมด สุดท้ายเธอไม่อาจถืออาวุธป้องกันตัวไหวจนมีดร่วงหลุดมือไป แล้วต่อไปนี้จะป้องกันตัวอย่างไร

‘กัลยาๆ อยู่ในนี้หรือเปล่า’

‘อยู่จ้า’

หญิงสาวรีบขานรับทั้งที่ยังไม่รู้ว่ามีใครมาตะโกนร้องเรียกเธอจากนอกเรือนครว เพราะนี่ไม่ต่างกับเสียงสวรรค์ที่จะช่วยเธอให้พ้นมือคุณทับ และเหมือนคุณทับก็รู้ตัวว่ามีชนกติดหลังอยู่ พอรู้ว่ามีคนเข้ามาหาเธอ ชายหนุ่มก็รีบกระโจนหนีออกทางหน้าต่างเพื่อเอาตัวรอด คงเพราะกลัวเธอจะไปฟ้องท่านขุนว่าถูกลูกชายของท่านรังแกโดยมีคนที่มาร้องเรียกเธอเป็นพยานให้กระมัง แต่อย่างน้อยกัลยาก็เบาใจว่าเธอปลอดภัยแล้ว

‘อยู่นี่เอง ตามหาเสียทั่ว’ คนมาตามเธอบนกระหัดกระหอบขณะวิ่งหน้าตื่นเข้ามา รีบไปที่เรือนท่านขุนเถิด เกิดเรื่องใหญ่แล้ว’

‘เรื่องอะไรจ๊ะ’

‘แม่ครูดาวเรื่องถูกกั๊ก เขารักษากันอยู่ใต้ถุนเรือน กำลังไปตามหมอย่อย กัลยารับไปหาแม่เถิด’

กัลยารุ่งมาที่เรือนของขุนพิชัยอย่างรวดเร็ว แทบจะไม่มีอะไรให้คิดกลัว เธอวิ่งฝ่าความมืดจากเรือนครัวมายังเรือนหลังใหญ่ ผ่านพุ่มไม้และสนามหญ้า จนอดคิดไม่ได้ว่าระหว่างที่แม่เดินกลับจากเรือนท่านขุนหลังจากฝึกซ้อมรำให้คนสารภีตอนดึกเสร็จ จะผ่านทางนี้ไปยังเรือนนอนจนถูกกั๊กเข้าหรือเปล่า

‘แล้วแม่จะเป็นอะไรมากหรือไม่’

คนเป็นลูกถามตัวเองไปก็ใจสั่น กัลยากลัวเสียจนรู้สึกว่ามีน้ำตาจะไหลออกมาอีกรอบเมื่อถึงเรือนท่านขุนแล้วพบว่าผู้คนมากมายกำลังนั่งล้อมอะไรสักอย่างอยู่บนแคร่ไม้ไผ่ใต้ถุนเรือน ส่วนขุนพิชัยและครอบครัวยืนมองอยู่ห่างๆ คงเป็นแม่ของเธอที่นอนรอมหมอรักษาเพราะถูกกั๊กเป็นแน่ แต่เหตุใดทุกคนจึงเงยบนก แล้วเหตุใดจึงมีคนร้องไห้ด้วย

‘กัลยา มาหาป้า’

เมื่อคนที่นั่งอยู่ใต้ถุนเรือนรู้ว่าเธอมาถึง แม่ครูสายหยุดก็เรียกเธอเบาๆ แต่ดวงตามีน้ำตาคลอ พลังดึงข้อมือเธอให้เข้าไปนั่งใกล้ โอบตัวไว้เบาๆ เมื่อเธอลงไปนั่งชิดท่าน แต่หัวใจและสายตาของหญิงสาวไม่ได้อยู่ที่แม่ครูสายหยุดซึ่งกำลังกอดเธอ ทว่ามองไปยังแม่ซึ่งนอนนิ่งอยู่กลางวงล้อมของผู้คน

‘แม่เป็นอะไรมากหรือไม่จะแม่ครู’ เธอหันไปถามคนที่กอดอยู่ รู้สึกใจคอไม่ดีเอาเสียเลย ‘แล้วหมอยังไม่มาอีกหรือ’

‘ไม่ทันแล้ว กัลยาเอ๋ย’ ขุนพิชัยเอ่ยแทนทุกคน แต่คำตอบนั้นเหมือนจะทำให้กัลยาหยุดหายใจ ‘แม่ดาวเรื่องเดินกลับบ้านตอนค่ำ คงถูกกั๊กพิชในสวนกั๊กเอา กว่าจะมีคนไปพบจนพามาที่นี่ พิชก็คงกระจายไปทั่วตัวแล้วตอนนี้...แม่ดาวเรื่องสิ้นใจแล้วกัลยา ฉันเสียใจด้วยนะ’

เสียใจ...

คำคำนี้กลายยังไม่แน่ใจว่ามันพอหรือไม่ที่เข้ามาบรรยายความรู้สึกของเธอในวันที่เสียแม่ไป หญิงสาวรู้เพียงว่าเธอกลืนน้ำตาไว้ไม่อยู่ มันไหลพรากราวกับว่าโลกทั้งใบของตัวเธอดับสูญ เหมือนหัวใจถูกควักออกจากอก ให้เหลือเพียงความว่างเปล่า แสงสว่างที่อยู่รอบตัวดับวูบไปในพริบตา ราวถูกทิ้งแคว้งคว้างให้อยู่ในความมืดเพียงลำพัง

ต่อไปนี้ไม่มีแม่อีกแล้ว ใครจะกอดเธอได้อุ่นเท่าแม่อีก จะอยู่อย่างไร โดยที่ตื่นมาแล้วไม่เห็นหน้าแม่ ไม่ได้พูดคุย ไม่ได้ดูแลกันและกัน

แค่คำว่าเสียใจ มันเทียบไม่ได้เลยกับการที่เธอต้องเสียแม่ไป...

งานศพของแม่ผ่านไปสามสัปดาห์แล้ว ขุนพิชัยเอื้อเพื่อเป็นเจ้าภาพให้จัดสวดศพที่วัดอยู่สามวัน ก่อนจะเผาตามประเพณี ให้เธอได้นำกระดูกใส่โกศทองเหลืองมาตั้งไว้ตรงหัวนอน

หลังจากงานศพผ่านไป ผู้คนในคณะละครยังเศร้าใจอยู่บ้างเพราะแม่ครูดาวเรืองของพวกเขายังไม่อยู่แล้ว แต่ทุกคนก็กลับมาทำหน้าที่ของตัวเองเพื่อผลักดันให้ชีวิตเดินไปข้างหน้า และงานใหญ่ในวังก็รออยู่ตอนปลายเดือน คงไม่มีใครมาจมอยู่กับความทุกข์เหมือนเธอ คนที่เหมือนไม่เหลือร่มโพธิ์ร่มไทรให้พิงพิง ไม่มีแม่ให้นอนหนุนตักอย่างที่ผ่านมาอีกแล้ว ไม่มีแล้วครอบครัวของตัวเอง

‘แล้วพ่อละ อยู่ที่ไหน ตายไปแล้วอย่างที่แม่บอกจริงๆ หรือ’

ไม่ว่าคำถามยังวนเวียนอยู่ในใจ ในเวลาที่โหยหาความรักจากคนในครอบครัว หญิงสาวอดไม่ได้ที่จะนึกถึงพ่อ และรู้้อยู่ลึกๆ มาเสมอว่าแม่โกหกเรื่องที่พ่อตายจาก เพราะสีหน้าท่าทางยามท่านพูดถึงพ่อ มักจะมีแววตาคับแค้นใจอะไรบางอย่างอยู่เสมอ อาจเพราะมีเรื่องขัดแย้งกันก่อนแยกทางจนไม่อยากพูดถึงให้เธอฟัง และพ่อของเธออาจจะอยู่ที่ใดที่หนึ่ง อาจอยู่ห่างไกลโพ้นทะเล เพราะหากพิจารณาจากรูปลักษณ์ของตัวเองแล้ว กลียาก็ยังมั่นใจว่าเธอมีเชื้อสายคนตะวันตกแน่นอน

แม่แม่กับพ่อจะมีเรื่องไม่เข้าใจกันจนเลิกรา แต่หากเธอเดินเข้าไปหาพ่อ หญิงสาวก็มั่นใจว่าท่านจะกอดเธอไว้อย่างไม่มีเงื่อนไข พ่อคงรักเธอเหมือนที่ขุนพิชัยรักคุณसारมิ

ความคิดจะตามหาพ่อกลายเป็นเป้าหมายใหม่ในชีวิตของกัลยา หล่อเลี้ยงให้เธอกลับมามีความหวังหลังจากอมทุกข์เพราะเสียแม่อยู่นานหลายวัน หญิงสาวตัดสินใจก้าวออกจากห้องนอนกลางดึก และเดินไปหาคนคนหนึ่งซึ่งเธอคิดว่าจะตอบคำถามของเธอได้

ห้องนอนของแม่ครูสายหยุดอยู่ตรงข้ามห้องที่เธอนอนกับแม่ซึ่งมีห้องนั่งกันกลาง บนเรือนฝากระดานหลังไม่ใหญ่ไม่เล็กที่ท่านขุนปลูกไว้ให้นางละครพักอาศัย ตอนที่เดินผ่านชานเรือน ผู้หญิงในคณะละครหลายคนต่างวัยที่รู้จักดีซึ่งออกมานั่งเล่นรับลมก่อนเข้านอนต่างมองเธอด้วยสายตาเวทนาสงสาร แต่ทำไมกัลยาจึงรู้สึกว่าคุณไม่ชอบความสงสารที่ผู้คนเหล่านี้มีให้เลย

เธอข่มใจแล้วเดินเงยบ่า มาหาแม่ครูสายหยุดที่ห้องนอน ท่านยังไม่ปิดประตูและจุดตะเกียงอยู่ เหมือนว่าคืนนี้คงไม่อาจข่มตาหลับลงง่ายๆ นั่นคงเพราะคิดถึงแม่ของเธอเหมือนกัน เพราะท่านทั้งสองไม่ต่างกับพี่น้องเป็นนางละครอยู่ในขณะนี้มาด้วยกันตั้งแต่เป็นสาวรุ่น ผิดแต่แม่ครูสายหยุดไม่ได้แต่งงานมีครอบครัวเหมือนแม่ของเธอเท่านั้นเอง

‘อ้าว กัลยา เข้ามาสิ’

แม่ครูสายหยุดงยหน้าขึ้นมากัก กัลยาจึงคลานเข้าเข้าไปในห้องนอนของท่าน แต่ยังไม่แน่ใจว่าจะถามเรื่องที่ยากรู้ดีหรือไม่ เพราะท่านกับแม่ห็นพอกัน คือเมื่อเธอถามหาพ่อเมื่อใด ก็ทำเป็นไม่รู้ไม่เห็นอยู่เสมอ

‘คืนนี้มานอนกับป้าสิ’ แม่ครูสายหยุดชวนพลางดึงมือเธอไปกุมไว้ ‘ถ้านอนคนเดียวไม่หลับ เข้ามานอนกับป้าทุกคืนก็ได้’

‘นอนหลับจะ ฉันนอนคนเดียวได้’

หญิงสาวตอบไปตามชื่อ ก่อนจะสุดหายใจลึกเพราะยังลังเลว่าจะถาม

เรื่องคาใจนี้ดีหรือไม่ เธอมองแม่ครูสายหยุดอย่างสองจิตสองใจ ไม่รู้จะเอ่ยว่าอย่างไรดี

‘มีเรื่องอะไรไม่สบายใจหรือ’

‘ถ้าบอกว่ามี แม่ครูจะช่วยฉันได้หรือไม่จ๊ะ’

กัลยารับคว้าโอกาสไว้ทันทีเมื่อแม่ครูสายหยุดยิ้มให้และพยักหน้ารับปาก หญิงสาวจึงเลียบๆ เคียงๆ ถาม

‘แม่ครูช่วยเล่าให้ฉันฟังหน่อยได้ไหมจ๊ะ ว่าเหตุใดพ่อกับแม่ของฉัน ท่านจึงไม่ได้อยู่ด้วยกัน’

‘อยู่ไม่รอด’ แม่ครูตอบเนิบนาบ ‘ธรรมเนียมบ้านเขากับบ้านเราไม่เหมือนกัน’

‘แล้ว...แม่ครูบอกฉันได้หรือไม่จ๊ะว่าพ่ออยู่ที่ไหน ฉันว่าแม่ครูต้องรู้แน่ บอกฉันเถิดนะจ๊ะ’

‘ไม่รู้ดอก’

‘แม่ครูจำ...ฉันอยากไปหาพ่อ’ สุดท้ายแล้วกัลยาก็ยอมบอกความปรารถนาของตัวเองเมื่อพบว่าแม่ครูโกหก เธอจึงอ่อนน้อมต่อ ‘ฉันอยากมีพ่อเหมือนคนอื่นเขาบ้าง ตอนนั้นไม่มีแม่แล้ว อย่างน้อยก็ไปเจอพ่อ ได้อยู่กับพ่อ คงมีความสุขเหมือนคนอื่นเขาบ้าง’

‘อยากเจอพ่อเพียงนี้เทียวหรือ’

‘จ๊ะ’ กัลยารับรับคำอย่างตื่นเต้น แล้วพุ่งเข้าประเด็นที่ตัวเองต้องการที่สุดไปเสียเลย ตอนนั้นความต้องการของเธอมันล้นใจแล้ว ‘พ่อยังไม่ตายใช่หรือไม่จ๊ะแม่ครู ฉันดูออกนะ แม่แค่ไม่อยากให้ฉันพบพ่อเท่านั้นเอง แม่ครูอย่าโกหกฉันอีกคนเลย’

‘ถ้ารู้ว่าแม่ไม่อยากให้พบพ่อ แล้วทำไมจึงอยากพบอีกเล่า’

‘แต่...’

‘อยู่อย่างนี้ก็มีความสุขดีแล้วไม่ใช่หรือ เหตุใดต้องขัดใจแม่ด้วย’

เมื่อแม่ครูถามอย่างนั้น กัลยาก็พูดไม่ออก เพราะเธอยังไม่แน่ใจ

ด้วยซ้ำว่าตัวเองมีความสุขหรือไม่กับการทำงานอยู่ในคณะละครเช่นนี้ แม้จะมีที่อยู่อาศัยไม่เดือดร้อน มีข้าวกินครบสามมื้อให้อิ่มท้อง ไม่เจ็บไข้ใดๆ และมีแม่ครูสายหยุดเป็นดั่งญาติผู้ใหญ่ที่เหลื่ออยู่ก็ดูน่าพอใจแล้ว

แต่หากมองอีกมุม สิ่งที่เธอขาดคือเงินทองและครอบครัวอบอุ่นอย่างที่เคยได้มาถึงชีวิต ไหนจะนางละครก็ไม่ได้เป็น แม่ก็ตายจาก คุณทับก็จ้องแต่จะรังแก ซ้ำยังปฏิเสธไม่ได้ว่าเธออิจฉาคุณสารก็ อยากมีพ่อแม่คอยดูแลบ้าง

ตอนนี้พ่อจึงเหมือนเป็นความหวังเดียวที่ทำให้เธอได้พบความสุขเช่นนั้น มันเป็นเรื่องที่กัลยาต้องการที่สุดแล้ว

‘แม่ครูจำ ฉันอยากไปหาพ่อ’ หญิงสาวขอร้องพร้อมน้ำตาที่เริ่มเอ่อ ‘แม่ครูบอกฉันได้หรือไม่จะว่าพ่ออยู่ไหน ฉันว่าแม่ครูรู้แน่ๆ ว่าพ่อของฉันเป็นใคร’

‘จะไปหาทำไม อยู่ที่นี่กับป้าไม่มีความสุขหรือ’

กัลยานึกจะแย้ง แต่เธอไม่รู้จะพูดอะไรให้พั้งขึ้น เพราะดูจากสีหน้าของแม่ครูแล้ว ท่านคงไม่ยอมบอกแนวว่าพ่อของเธออยู่ที่ไหน ไม่มีทางอนุญาตให้ไปพบอย่างที่เขาของเธอตลอด และรู้แน่แล้วว่าท่านทั้งสองโกหก พ่อของเธอยังไม่ตาย เพียงแต่แม่ไม่อยากให้พบเจอด้วยเหตุผลที่อาจเพียงเพราะพวกท่านไม่อาจใช้ชีวิตคู่ร่วมกันได้ แต่ในวันที่ไม่มีแม่แล้ว เธอจะปล่อยให้ความหวังเดียวในชีวิตหลุดมือไปอย่างง่ายดายอย่างนี้หรือ

‘ฉันอยากรู้จักพ่อนี้ละ แม่ครูแค่บอกฉันไม่ได้เลยหรือ’ กัลยาน้ำตาขึ้น เพราะความหวังของเธอดูริบหรี่ลงไปทุกที ‘ถึงฉันไม่มีพ่อ ก็ให้ฉันได้รู้สักหน่อยไม่ได้หรือว่าพ่อของฉันเป็นใคร แค่ว่าพ่อชื่อว่าอะไรก็ยั้งดี’

เธอน้ำตาไหลเมื่อถามจบ และใจก็ร้อนรนไปหมด อยากรู้เหลือเกินว่าความหวังสุดท้ายของตัวเองจะถูกปฏิเสธหรือไม่ เพราะคิดไว้แล้วว่าหากแม่ครูไม่ยอมบอก ต่อให้พยายามซักไซ้เพียงใด ก็คงไม่มีอะไรออกจากปากท่านอีกแล้ว

‘หากป่าตายไปอีกคน ก็คงไม่มีใครบอกเจ้าเรื่องพ่อได้ และเจ้าก็คงอยู่กับคำถามนี้ไปชั่วชีวิตใช้หรือไม่’

แม่ครูถามพร้อมถอนหายใจยาวอย่างอ่อนใจและยกมือขึ้นลูบศีรษะ เธอ มองอย่างอ่อนโยนปนเห็นใจ ยิ่งทำให้กัลยาน้ำตาไหล เพราะยังไม่รู้เลยว่าจะได้รู้เรื่องของพ่อบ้างหรือไม่

‘เขาชื่อ แฮร์รี บัตเบอร์ตัน มาจากเมืองแมนเชสเตอร์ ประเทศอังกฤษ เข้ามาทำการค้าเมื่อปลายแผ่นดินพระพุทธเจ้าหลวง พบกับแม่ดาวเรืองครั้งไปรำละครในเรือนเจ้าพระยาท่านหนึ่ง แต่กลับบ้านเกิดเมืองนอนไปนานมากแล้ว และคงไม่มีทางกลับมาสยามอีก อย่าคิดถึงอีกเลย อยู่กับป่าที่นี่ ป่าจะเลี้ยงเจ้าเอง’

กัลยาแทบไม่ได้ฟังว่าประโยคท้ายๆ แม่ครูบอกอะไรเธอบ้าง เพราะหัวใจของเธอเต้นแรงระรัวไปกับการได้ฟังเรื่องของพ่อครั้งแรกในชีวิต น้ำตาที่เคยไหลแห้งสนิทเพราะรู้ว่าผู้ให้กำเนิดยังมีชีวิตอยู่อย่างที่เราคิดไว้ตั้งแต่แรก พ่อแฮร์รีของเธอ หากได้พบกัน ท่านคงกอดเธอเหมือนที่ขุนพิชัยกอดคุณสารภี เธอจะมีความสุขมากเพียงใดหากได้พบพ่อ

แล้วเธอจะไปหาพ่อที่อังกฤษได้หรือไม่...

อังกฤษอยู่ไกลแค่ไหน บ้านเมืองเป็นอย่างไร กัลยาไม่รู้ รู้เพียงว่าหากพ่อเดินทางมาพบกับแม่ได้ เธอก็จะไปพบท่านได้เช่นเดียวกัน

แต่หากเดินทางไปไกลก็ต้องใช้เงินมากโข ความจริงข้อนี้เริ่มทำให้กัลยากลับมานอนก่ายหน้าผากที่ห้องของตัวเอง อยากรู้ว่าหากจะไปหาพ่อต้องมีอะไรบ้าง อย่างแรกคงจะพูดคนละภาษากับที่เธอพูด แต่หากพ่อเกี่ยวแม่มาเป็นเมียได้ บางทีท่านอาจพูดไทยได้เช่นเดียวกัน และคงพูดกับเธอรู้เรื่องแน่นอน แต่หากพ่อเห็นหน้าเธอ จะจำเธอได้หรือไม่ จะรู้หรือเปล่าว่าเป็นลูก แล้วจะทำอย่างไรให้พ่อรู้

‘พบกับแม่ดาวเรืองครั้งไปรำละครในเรือนเจ้าพระยาท่านหนึ่ง’

คำบอกเล่าของแม่ครูกลับเข้ามาในความคิดอีกครั้ง และทำให้กัลยาคิดว่าพ่อกับแม่คงพบรักกันเมื่อแม่รำละคร และหากอยากให้อ่านเธอได้รักเธอได้ คงต้องเริ่มต้นที่การทบทวนความทรงจำว่าท่านพบแม่ที่ไหน หรือเธอจะรำละครให้พ่อดูดีหรือไม่ ท่านจะได้รักเธอ

แล้วจะไปรำละครให้ดูได้อย่างไรในเมื่อท่านอยู่ไกลถึงต่างประเทศ...

กัลยาคิดวกกลับไปที่คำถามแรกเกี่ยวกับความคิดของเธอวิ่งอยู่ในวงกลมที่ไม่มีจุดสิ้นสุด แต่หากจะตอบคำถามนี้ เธอก็เห็นอยู่ว่าชาวต่างชาติเข้ามาในสยามไม่ขาดสาย คงมีเส้นทางให้เดินทางถึงกันแน่ แต่หญิงสาวก็รู้สึกๆ แล้วว่าเธอคงต้องมีเงินสักก้อนหนึ่งเพื่อเป็นทุนเดินทาง แต่เธอจะหาเงินมาจากไหน และใช้มากเท่าไรกัน

แกรก...แกรก...

เสียงอะไรสักอย่างซูดผาเรื้อนทำให้กัลยาสะดุ้งและดึงตัวเองกลับมาจากความคิดวุ่นวายเรื่องที่จะทำอะไรจึงจะไปหาพ่อได้ หญิงสาวรีบจุดไฟต่อตะเกียงเพื่อมองหาที่มาของเสียงผิดปกติกลางดึก เมื่อเธอเงยหน้าไปมองหน้าต่างห้องนอนที่เปิดทิ้งไว้ กัลยาก็แทบจะตั้งสติไม่อยู่ ได้แต่อาปาก้าง มองลูกชายของขุนพิชัยปิ่นข้ามหน้าต่างเข้ามา

‘คุณทับ! เข้ามาทำอะไรในห้องอีฉัน ออกไปบัดเดี๋ยวนี้’

เขาไม่ฟังคำสั่งของเธอ คุณทับเหยดยิ่มแล้วเดินเข้ามานั่งบนฟูกอย่างไม่มีหวั่นเกรง ก่อนจะค่อยโน้มตัวเข้ามาหาเธอ แม้กัลยาจะถอยตัวไปจนแผ่นหลังติดผาเรื้อน แต่ดูเหมือนเขาจะไล่ต้อนอย่างไร้ความปราณี

‘ถอยออกไปเสีย คุณทับ’

คนที่รู้ว่ามิถิยาบอกเสียงแข็งและข่มตัวเองไม่ให้สั่น พลังมองหาทางเอาตัวรอด แต่ในห้องนอนนี้ไม่มีอะไรพอจะใช้เป็นอาวุธได้เลย สุดท้ายเธอจึงทำได้เพียงแค่มอง

‘ออกไป ไม่อย่างนั้นอีฉันจะร้องให้คนช่วยจริงๆ นะ’

‘ใครจะกล้ามาช่วย หากรู้ว่าเป็นฉันที่เข้ามาอยู่มุ้งของแก’ ชายหนุ่ม

หัวเราะเยาะ ‘ฉันว่าเราพูดกันดีๆ จะดีกว่าหรือไม่ ตอนนั้นแกก็ไม่มีแม่คอย
ค้ำหัวแล้ว จะอยู่ในคณะละครนี้ไปได้อีกสักเท่าไร ยอมตกเป็นเมียฉันไม่ดี
กว่าหรือ’

‘ไม่มีทาง’

คำตอบของเธอคงขัดใจคุณทับจนเขาไม่อยากจะถกเถียงอะไรอีก
ชายร่างใหญ่ทำหน้าที่เหมือนยักษ์แล้วตะครุบร่างเธอให้ล้มลงบนฟูกทันที ใน
ตอนนั้นก็เลยกลัวลนลานเพราะมีผู้ชายมานอนทับตัวเอง เขาคงคิดใช้กำลัง
หักหาญน้ำใจเธอแน่ แล้วต้องทำอะไรจึงจะเอาตัวรอดไปได้

‘โอ๊ย!’

คุณทับร้องลั่นเพราะถูกเธอคว่ำแท้งได้มาจี๊ดต้นแขน ความร้อนของไฟ
ทำให้คนรังแกเธอยอมล่าถอย หากแต่มองอย่างโกรธแค้นและจ้องหาทาง
เอาคืน

‘อย่าคิดรังแกอีฉันเทียว ไม่อย่างนั้นอีฉันเผาทั้งเป็นแน่’

‘แค่แท้งได้แท้งเดียว คิดว่าจะเอาตัวรอดจากฉันได้หรืออย่างไร’

คนพาลยังชูคำราม แต่ก็เลยก็เห็นจริงดังเขาวัว หญิงสาวรู้ว่าไม่มี
ทางวิ่งออกประตูไปได้ และคงป็นหน้าต่าท่งหนี่ไม่ทันเพราะเขาคงดึงขาไว้ แล้ว
แท้งได้ในมือเธอจะช่วยให้ตัวเองรอดมือคุณทับไปได้หรือ หากมันไม่สร้าง
พลังให้เธอมีอำนาจต่อรองมากกว่านี้ และเธอก็ไม่ต่างกับหมาจนตรอก
ไม่ว่าวิธีใดหรือบ้าบิ่นแค่ไหนก็ต้องเอาตัวรอดไปให้ได้

‘อีหัวแดง นั้นทำบ้าอะไรของมึง!’

คุณทับร้องดังกว่าเดิม คงเพราะเห็นเธอทำสิ่งที่คาดไม่ถึง หญิงสาว
คว้าตะเกียงที่วางอยู่ข้างตัวให้น้ำมันไหลไปทั่ว แล้วใช้แท้งได้ในมือจุดเผา
หมอนมุ้งและที่นอน เปลวไฟค่อยๆ ลุกลามจนห้องร้อนระอุ และคงไหม้
เรือนทั้งหลังในไม่ช้าแน่

‘เปิดประตูห้องออกไปชี้คุณทับ’ คนเป็นต่อสั่งเสียงแข็ง ‘หรืออยาก
ได้อีฉันเป็นเมียจนยอมให้ไฟคลอกตายในนี้’

‘อีตัวดี!’

คุณรู้ตัวว่าแพ้มองอย่างคาดโทษเหมือนจะบีบคอเธอเสียให้ตายคามือ แต่เขารู้ว่าหากมาเสียเวลามากเธอก็อาจตายอยู่ในกองไฟนี้ได้ เพราะมันกำลังร้อนขึ้นทุกทีๆ ราวจะเผาทุกอย่างให้ดับสูญ ซึ่งกัลยาก็ล้มผัสมันได้ดีเช่นเดียวกัน

คุณทับยอมอดใจ เพื่อเอาตัวรอดออกไปจากห้องที่เต็มไปด้วยเพลิงเผาผลาญนี้ เขาพ่นลมหายใจแรงราวกับวัวควายยามมันโกรธ แล้วเดินจ้ำไปเปิดประตูก่อนจะพากันตายกลางกองไฟทั้งสองคน

ทว่าเมื่อบานประตูเปิดออก กัลยาก็ถึงกับเบิกตาโต เพราะผู้คนในคณะละครนับสิบชีวิตมายืนรออยู่ตรงหน้า รวกับรู้ว่าในห้องนี้มีเรื่องร้ายเกิดขึ้น

‘เกิดเรื่องอะไรขึ้น! เหตุใดไฟจึงไหม้จนแทบจะดับไม่ทันเช่นนี้’

หลังจากช่วยกันดับไฟในห้องนอนของกัลยา ผู้คนในคณะละครก็มารวมตัวที่ลานเรือนแม่จะตึกมากแล้ว โดยมีขุนพิชัยเจ้าของเรือนนั่งเป็นประธาน ล้อมไปด้วยเหล่าบริวารที่มาพักพิงใต้ร่มชายคา

‘อีกัลยามันเผาเรือนขอรับคุณพ่อ’

คุณทับฉวยโอกาสฟุ้งก่อนที่เธอคิดจะอำปากเสียด้วยซ้ำ ทั้งที่ตัวเองก็หลบอยู่ด้านหลังแม่นายบัวเผื่อน นั่นคงเพราะรู้ตัวว่าก่อเรื่องไว้ และหาเรื่องใส่ความไม่ให้เธอได้พูด

‘มันเผาเรือนคุณพ่อ ไ่มันไปให้พ้นเรือนเสียเถิดขอรับ’

‘เผาจริงหรือกัลยา’ ท่านขุนหันมาถามเธอโดยไม่ฟังความข้างเดียว ‘มีเหตุอะไรต้องเผา’

‘คุณทับเข้าไปรังแกอีฉันทในห้องนอนเจ้าค่ะ อีฉันทต้องเอาตัวรอด’

‘เฮ้! อีนี อย่ามาหาความลูกชายข้า’ พอเธอเล่าความจริงไป แม่นายบัวเผื่อนก็เกรี้ยวกราดขึ้นมาทันใด ‘อย่างพ่อทับหรือจะขายตามองลูกไม่มี

พ่ออย่างเอ็ง อายำมาบั่นน้ำเป็นตัวเสียหน่อยเลย เอ็งคิดจะหาเรื่องจับพ่อทาบเสียมากกว่า คงเพราะเสียแม่แล้วกลัวไม่มีที่ซุกหัวนอนละซี จึงมาใส่โคล้ปรักปรำลูกชายข้า'

'หรือหากไม่จริง แล้วเหตุใดคุณทาบไปอยู่ในห้องนอนของกัลยาได้เล่า เจ้าคะ' แม่ครูสายหยุดถามกลับเหมือนจะช่วยปกป้องเธอ 'พวกเราในเรือนได้ยินเสียงร้องโหวกเหวกมาจากห้องของกัลยา จึงมารุมอยู่หน้าประตูว่าจะเข้าไปช่วย แต่เห็นคุณทาบเปิดออกมาเสียก่อน และไฟก็ไหม้แล้ว'

'พ่อทาบป็นเข้าห้องเอ็งอย่างนั้นหรือ'

'เจ้าคะ' ผู้เสียหายรับคำอย่างไม่คิดเกรงกลัว 'หากไม่เชื่อก็ดูที่ต้นแทนคุณทาบซีเจ้าคะ คุณทาบพยายามรังแกอีฉัน อีฉันจึงเอาแท่งไม้จี้เผาแขน แต่คุณทาบยังกักตัวอีฉันไว้ในห้อง อีฉันจึงต้องเผาหมอนมุ้งเพื่อหาทางออกมาเจ้าคะ'

'จริงหรือเจ้าทาบ!'

ท่านขุนถามเหมือนไม่เชื่อหูตัวเอง แต่พอพินิจลูกชายดูก็พบว่าแขนเสื้อมีรอยไหม้จริงและแดงเข้าไปถึงเนื้อหนัง นั่นเป็นหลักฐานมัดแน่นที่ทำให้คุณทาบแก้ตัวไม่ออก และแม่นายบัวเพื่อนที่ไม่อาจแก้ต่างแทนลูกชายได้ ข้ายังมีพยานเป็นคนที่นอนบนเรือนเล็กที่รุมอยู่หน้าห้องนั้นอีก คราวนี้อันธพาลอย่างคุณทาบคงดินไม่หลุด และกัลยาก็อยากรู้กันว่าขุนพิชัยจะลงโทษลูกชายหรือไม่

'พ่อทาบต้องรับผิดชอบ' ท่านขุนถลึงตาใส่ลูกชาย พาให้ลูกสาวผู้ไม่รู้อิโหน่อิเหน่อย่างคุณสารภีซึ่งนั่งฟังอยู่ห่อตัวไปด้วย 'พอจะให้เจ้าแต่งงานกับกัลยา ทำงานหน้าเช่นนี้ ผู้หญิงเขาเสียหายไปหมดแล้ว'

'แต่ไม่ได้!'

ไม่ทันที่กัลยาจะปฏิเสธ แม่นายบัวเพื่อนก็ร้องขึ้นมาก่อนอย่างไม่พอใจเป็นที่สุด และหันมามองเธออย่างดูแคลน

'ฉันไม่เอาลูกสะใภ้หน้าตาเป็นเหม่อย่างนางนี้ กัลยาฉันไม่มีหัวนอน

ปลายตีน 'ไม่ว่าพ่อมันเป็นใคร จะให้มาเป็นศรีเรือนของพ่อหับได้อย่างไร'

'นั่นสิขอรับคุณพ่อ' คุณหับรับเสริมชนิดที่ว่าไม่ทิ้งโอกาสให้เธอได้้าปากแย้ง 'ตอนนี้กระผมกำลังจะไปสอบเป็นเสมียน ต่อไปคงก้าวหน้าในหน้าที่การงาน กระผมไม่เอาหญิงกำพร้าและเป็นเพียงบ่าวในเรือนมาเป็นเมียแต่งดอก ใครมาถามคงอายเขาแย่ แต่ถ้าเป็นเมียน้อยเมียบ่าวก็พอได้'

'อีฉันก็ไม่เอาคุณหับเช่นเดียวกัน ไม่ว่าจะเมียแต่งหรือเมียบ่าวก็อย่าหวังว่าจะเป็นอีฉันเลย' กัลยาโพล่งออกไปอย่างสุดทน 'และอีฉันบอกแล้วว่าอีฉันเอาตัวรอดได้ ไม่ได้ตกเป็นเมียคุณหับ ไม่ต้องมารับผิดชอบอะไรในตัวอีฉัน'

'เอาอย่างนั้นแน่หรือกัลยา'

'เจ้าคะ' เมื่อท่านขุนถาม หญิงสาวก็มีท่าที่อ่อนลงแต่ยังหนักแน่นในความคิดของตัวเอง 'อีฉันไม่ต้องการเป็นเมียคุณหับ'

'ถ้าอย่างนั้นฉันก็ไม่บังคับ และขอโทษแทนมันด้วย' ขุนพิชัยถอนหายใจและมองไปทางลูกชายอย่างละหุ่ยใจ 'แต่เจ้าหับ อย่าให้พ่อได้ยินว่ามารังแกกัลยาอีก ไม่เช่นนั้นพ่อจะเขียนให้หลังลายเทียว'

สุดท้ายเรื่องก็จบด้วยการเลิกแล้วต่อกัน และหากคุณหับทำอย่างที่ท่านขุนว่าได้ กัลยาก็ไม่ติดใจเอาความ เพราะอย่างน้อยก็อาศัยบุญให้ข้าวแดงแกวร้อนของท่านรดหัวมาตั้งแต่เด็ก จะไม่ให้เอาความคุณหับก็ได้

แต่เรื่องที่เหมือนจะจบนั้นกลับมีคลื่นใต้น้ำผุดขึ้นมาอีกระลอก เพราะหลังจากที่ท่านขุนลูก คนอื่นก็แยกย้ายตาม แต่พอคุณหับเห็นว่าอยู่ลับหลังพ่อ เขากลับมองเธออย่างเอาเรื่อง ตั้งใจเดินเข้ามาเจียดใกล้เหมือนจงใจเข้ามาพุดใกล้ๆ ให้ได้ยินกันแค่สองคน

'อีหัวแดง มึงทำกูอับอาย กูไม่ปล่อยมึงไว้นะ'

คนถูกขู่ชาวบ่ไปทั้งตัว ครั้นนี้จะฟ้องท่านขุนก็รู้ว่าเม่นายบัวเพื่อนเข้าข้างลูกชาย และเธอไม่มีหลักฐานว่าคุณหับข่มขู่ หากพุดไปอาจเป็นเรื่องขึ้นมามีกรอบ และคนเสียเปรียบก็คือเธอ ทว่านี่ไม่ต่างกับสัญญาเตือนให้

ก็เลยรู้ว่าเธอคงไม่อาจอยู่ในบ้านหลังนี้ได้อย่างสุขสงบอีกแล้ว

แต่ถ้าไม่อยู่ที่นี้ เธอจะไปอยู่ไหน...หญิงสาวถามตัวเองในใจเมื่อเข้ามานอนกับแม่ครูสายหยุด เพราะห้องของตัวเองถูกไฟไหม้จนหมอนมุ้งเสียหาย แต่เธอข่มตาไม่ลงเลย รู้เพียงว่าต้องไปจากที่นี่ก่อนที่จะถูกคุณทับรังแก หรืออาจทำรุนแรงจนถึงแก่ชีวิต เพราะสายตาอาฆาตที่ส่งมาพร้อมคำขู่มันทำเธอกลัว

ที่พึ่งซึ่งคนทุกขใจคิดถึงมากที่สุดก็คือพ่อ...

หญิงสาวพอจะยิ้มออกเมื่อนึกถึงความหวังใหม่ในชีวิต เป็นดวงดาวนำทางในคืนมืดมิดที่ตัวเองเผชิญอยู่ มีเป้าหมายและรู้ว่าจะมีชีวิตต่อไปเพื่ออะไร ต่อแต่นี้ไปเธอหาเงินให้ได้มากๆ และไปจากที่นี่เพื่อไม่ให้ถูกรังแก ไปอยู่กับคนที่รักเธอ คนที่จะเติมเต็มให้ชีวิตของเธอมีความสุข

จะไปหาพ่อที่อังกฤษให้ได้

๓

“อังกฤษมันไกลนะ เธอจะไปจริงๆ หรือ”

ผู้ชายแปลกหน้าที่กัลยานั่งเล่าเรื่องชีวิตตัวเองให้ฟังเสียหมดเปลือก ถมด้วยน้ำเสียงเรียบเฉย แต่มุมปากกระตุกขึ้นเล็กน้อยคล้ายจะยิ้ม ดวงตาฉายแววเจ้าเล่ห์หากแต่ดูไม่มีอันตรายใดๆ แอบแฝง และเมื่อเธอพยักหน้าตอบรับ เขาก็เหมือนจะค่อยๆ คลี่ยิ้มพอใจ คนที่นั่งเล่าเรื่องอยู่บนแคร่ไม้สักในห้องเล็กๆ แห่งนี้เริ่มใจเสีย เพราะไม่รู้ว่ารอยยิ้มนั้นมีนัยอะไรเคลือบแฝงหรือไม่ แล้วเธอจะเป็นอันตรายหรือเปล่า

“ก็เลยคิดว่าหากได้ขึ้นไปแสดงเฉพาะพระพักตร์ จะได้เงินรางวัลมากพอจะไปหาพ่อได้อย่างนั้นสิ”

“ฉันก็ได้ยินท่านขุนว่าอย่างนั้น” กัลยายืนยันและมองคนที่ยืนล้างกระเป๋าลือราชปะแตนฟังเธอเล่าเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบ “หากฉันได้รำแทนคุณสารภี ฉันต้องได้เงินรางวัลแน่”

“แล้วคิดบ้างหรือไม่ว่าหากไปถึงอังกฤษแล้ว ก่อนจะหาพ่อพบเธอจะเป็นอย่างไร ไม่กลัวหลงทางหรือ”

“ไม่กลัวดอก นั่นที่บ้านคนเมืองคน จันคงไม่ตาย แล้วก็ไปถามหาคนชื่อ แฮร์รี บัตเบอร์ตัน ที่เมืองแมนเชสเตอร์สิ รู้จักทั้งชื่อทั้งที่อยู่ เหตุใดฉันจะหาพ่อไม่พบ”

“เธอพูดภาษาอังกฤษได้หรือ”

“ไม่ได้จะ...” กัลยาเสียงอ่อนลงเมื่อต้องยอมรับความจริงข้อนี้ “แต่คนอังกฤษยังมาทำการค้าในสยามได้ ก็น่าจะพอพูดกันรู้ความอยู่นะ”

“แต่ฉันพูดได้นะ จะสอนให้ดีหรือไม่”

ไต้ยีนอย่างนั้นกัลยาก็หุบปากขึ้นมาทันที และชายแปลกหน้าของเธอก็ยิ้มอย่างพึงพอใจ ราวกับรู้ว่าเธอจะตกลงในข้อเสนอนี้

“ฉันมีงานให้เธอทำ ราววัลงามกว่าไปรับเจพระพักตร์เสียอีก รับรองว่ามากพอจะให้เธอซื้อตัวเรือไปหาพ่อได้ และหากเธอรับงานนี้นอกจากเงินค่าจ้างและการที่ฉันจะสอนภาษาอังกฤษให้ จะมีคนนำทางไปหาพ่อของเธอถึงเมืองแมนเชสเตอร์อีกทีियวนะ สนใจหรือไม่”

“จริงหรือจ๊ะ!” หญิงสาวร้องถามอย่างตื่นเต้น “แล้วพ่อคุณจะให้ฉันทำอะไร”

“อย่างแรก เธอไปปล่อยสารภีออกมาจากส้วมก่อน และคืนชุดนางรำให้หล่อนเสีย ประเดี๋ยวฉันจะสั่งให้คนหามามาให้”

เธอวิ่งไปก็ยิ้มชอบใจไป แต่คนก่อเรื่องไว้ถึงกับหน้าเฉือน เกรงว่าชายหนุ่มจะคาดโทษที่เธอไปวางยานางละครที่กำลังจะขึ้นรับเจพระพักตร์ ภาวนาแต่ว่าพ่อคนนี้จะมุงสนใจแต่เรื่องที่จะตกลงกับเธอด้วยเถิด

“และข้อสอง...”

ไต้ยีนอย่างนั้นกัลยาก็ถอนหายใจเฮือกใหญ่อย่างโล่งอกและตั้งใจฟังเขาต่อ

“ให้รีบไปพบฉันที่เรือนตุ๊กตาฟากปีกตึกด้านซ้าย ตรงนั้นมีไม้ดอกไม้พุ่มปลูกอยู่มาก หาไม้ยักดอก ريبๆ ด้วย ประเดี๋ยวงานเลี้ยงต้อนรับจะเริ่มเสียก่อนที่เราจะได้ว่าจ้างกัน”

ผู้ชายแต่งตัวดีอย่างคนมีอันจะกินนั้นจะว่าจ้างอะไรก็ยากยิ่งไม่รู้ แต่หัวใจเธอบอกว่าเชื่อเขาได้อย่างไรซอกังขาจนน่าพิศวง

หลังจากแยกกัน หญิงสาวก็ไปปล่อยคุณสารภีออกมาจากห้องส้วม คินซุตนางเบญกายให้อย่างไม่มีอึดอด และเร่งฝีเท้าอ้อมผ่านงานเลี้ยง หุหุหรือนในตึกใหญ่ไปยังปากซอยของตึกตามที่เขานัดหมาย

เรือนตึกตาที่ว้านี้เป็นทรงฝรั่ง สร้างจากไม้ทั้งหลังมีชั้นเดียว หน้าจั่ว ตัดเป็นคางหมู ทาสีขาวเปลือกไข่เปิดแซมด้วยสีฟ้าดูละมุนตา มีเฉลียง นั่งเล่นยื่นออกมาดูร่มรื่น รอบข้างหอมล้อมด้วยไม้ดอกไม้พุ่มนานาพรรณ อย่างที่ชายผู้นั้นว่าไว้ไม่ผิด แปลกตาก็ดแต่ต้นลำทมสูงท่วมหัวและต้นปืบที่ ออกดอกสีขาวสะพรั่งส่งกลิ่นหอมรัญจวนอยู่ข้างเรือน แต่ดอกไม้อื่นก็มี สีสน่สนสวย ทำให้กัลยาอมองอย่างเพลินตา ที่นั่นเป็นบ้านของใครกันหนอ เหตุใดมาปลูกอยู่ในรั้วของวังวิภาสได้

หรือนี่จะเป็นบ้านของชายผู้นั้น คนที่กัลยาเฝ้าแต่ต้นตั้นกับงานที่กำลังจะได้รับจนลืมหืมตาชื่อทั้งที่คุยกันเป็นคั้งเป็นแควอยู่ได้ตั้งนานสองนาน แต่ตอนนี้คนที้นัดเธอมาอยู่ไหนเสียเล่า เหตุใดมองไปรอบบ้านแล้วไม่เห็น เขาไม่ได้ผิดคำพูดกับเธอใช่หรือไม่ เพราะตอนนี้เธอคงกลับไปเอาชุดนางละครคินจากคุณสารภีไม่ได้แล้ว นั่นหมายความว่าเธอจะพลาดหวังจากเงินรางวัลซึ่งเป็นเสมือนใบเบิกทางอันจะพาไปพบพ่อที่อังกฤษหรือเปล่า

“มาเร็วกว่าที่คิดเสียอีกนะ”

กัลยาหันขวับทันใดเมื่อได้ยินเสียงนั้น เสียงที่เธอจำขึ้นใจไปแล้ว คนที่เข้ามาทักคือชายที่นั่งพูดคุยกับเธอในห้องแต่งตัวจริงๆ ทว่าเขาไม่ได้มาคนเดียว แต่มีฝรั่งร่างใหญ่ในชุดสูทสีงาช้างหุหุหรือนและดูสุขภาพตามมามากคน วัยน่าจะไล่เลี่ยกัน มองไปแล้วก็หน้าตาหล่อเหลาเอากการ ดวงตาสีน้ำตาลแดงคูนั่นดูชุกช่นปนอ่อนโยน ผมแดงกว่าเธอเสียอีก และผิวขาวตกระ

“นี่อย่างไรละรอบ คนที่ฉันเล่าให้ฟัง เห็นว่าหน้าเหมือนแหม่มจิ้ง ตัดสินใจเดินสะกดรอยตาม และไม่ผิดหวังจริงๆ ด้วยนะ หล่อนต้องทำงาน

นี้ให้เราได้นะ”

“Oh! Excellent.”

เมื่อเห็นหน้าเธอ ฝรั่งเศสใหญ่อย่างกับยักษ์ก็ร้องเสียงดังอย่างดีใจ จนหญิงสาวตกใจคำพูดที่เธอพอจะฟังรู้ว่าออกเสียงว่าอย่างไรแต่ไม่รู้ ความหมาย งุนงงเสียจนต้องหันไปหาคนที่พาฝรั่งเศสนี้มาพบเธอ

“สนทนาเป็นภาษาไทยอย่างที่คุณเคยสอนให้พูดซีร็อบ แบบนี้จะพูด กันรู้ความได้อย่างไร” เขาขำพลางบอกชาวต่างชาติก่อนจะหันมายิ้มให้เธอ “นีโรเบิร์ตนะกัลยา ว่าที่นายจ้างของเธอ”

“อ้าว! ไหนพ่อคุณว่าจะเป็นคนจ้างฉัน ทำไมไม่กลายมาเป็นพ่อฝรั่งเศสนี้ แล้วอย่างนี้จะพูดกันรู้ความหรือ”

พอรู้ว่าจะเปลี่ยนคนจ้าง ความไวใจของกัลยา ก็เหมือนหายไปตาม นั้นเพราะเธอเชื่อใจคนที่ตัวเองเล่าเรื่องชีวิตให้ฟังมากกว่าผู้มาใหม่ แต่ฝรั่งเศส นั้นยังยิ้มให้อย่างเป็นมิตร หญิงสาวจึงยังเอะอะโวยวาย

“ไม่ต้องกลัวนะ ฉันพูดไทยได้ ชั้นนี้สอนฉันมานานมากแล้ว”

“พ่อคนนี้ชื่อชั้นนี้หรือจ๊ะ”

ได้ยินอย่างนั้น กัลยา ก็หันไปหาชายแปลกหน้าของเธอ และเขาก็ยิ้ม ให้ชื่อแปลกหูที่เธอเรียก ไม่เห็นจะแย่ง คงชื่อนี้จริงๆ แต่ว่า ‘ชั้นนี้’ นั้นเป็น ภาษาอะไร หมายความว่าอย่างไรกัน

“เอละ อย่าเพิ่งสนใจเลย เข้าเรื่องงานกันดีกว่า” พ่อชั้นนี้ของเธอ เบียงประเด็น “งานที่จะให้เธอทำ ฉันตกลงกับริ็อบแล้ว หากเธอทำสำเร็จ จะได้เงินค่าจ้าง และริ็อบจะพาเธอไปตามหาพ่อถึงแมนเชสเตอร์ แบบนี้ดี หรือไม่”

“ดีจ๊ะดี” กัลยารับคำอย่างตื่นเต้นและหัวใจพองโตที่จะได้ไปพบพ่อ ตอนนีให้เธอแลกอะไรก็ยอมทั้งนั้น “แล้วจะให้ฉันทำงานอะไรละ”

“สวมรอยเป็นน้องสาวของริ็อบ”

หญิงสาวลืมหายใจไปชั่วขณะเมื่อได้ฟังงานที่เขาเสนอ จะให้เธอ

ปลอมตัวเป็นน้องสาวของพ่อฝรั่งตาน้ำข้าวที่ชื่อโรเบิร์ตนี่นั่นหรือ ทำไปเพื่ออะไรกัน

“คืออย่างนี้นะมิส เอ่อ...กัลยา” โรเบิร์ตเหมือนรู้ว่าเธอเข้าใจจึงทำท่าเหมือนจะอธิบาย “คุณพ่อเดวิดของฉันเคยมาทำการค้าในสยาม และมีภรรยาอีกคนที่นี่ ตอนนั้นหล่อนมีลูกสาววัยเบาะาะให้ท่าน คุณแม่ฉันเกิดจับได้ และด้วยเหตุผลหลายๆ อย่างคุณพ่อจึงต้องกลับไปลอนดอน แต่ตอนนี้คุณแม่ของฉันเสียชีวิตไปแล้ว คุณพ่อจึงอยากพบลูกของท่านที่เกิดกับหญิงชาวสยามคนนั้น”

โรเบิร์ตเว้นจังหวะการเล่าเรื่องเล็กน้อย แล้วหันไปหาชั้นหิ้งอย่างรู้กันเหมือนมีแผนอะไรสักอย่างอยู่ให้เธอได้ลุ้นตาม

“ประจวบกับชั้นนี่เพื่อนของฉันกลับบ้านเกิดพอดี และท่านจะให้ฉันมาดูสู่ทางการค้าในสยามด้วย ท่านจึงวานให้ฉันมาตามหาห้อง แต่ช่วงก่อนงานเลี้ยง ฉันกับชั้นนี้ออกตามหากันลักๆ แล้ว ไม่พบร่องรอยใดๆ จึงกลับมาทบทวนอย่างถี่ถ้วนกันว่า เวลาผ่านไปนานปานนี้ ฉันคงไม่มีทางหาห้องพบ ฉันจึงอยากได้ใครสักคนมาสวมรอยเป็นน้องของฉัน เพื่อให้คุณพ่อสบายใจ”

“แบบนี้ก็เท่ากับหลอกคุณพ่อของคุณอย่างนั้นซี” ฟังไปฟังมา กัลยาก็อึกจะสงสารพ่อของโรเบิร์ต “คุณไม่กลัวพ่อเสียใจหรือ”

“ท่านสูงอายุมากแล้ว ฉันอยากให้ท่านมีความสุขในอันปลาย ท่านกำลังจะมาสยาม และฉันไม่อยากให้ท่านฝันว่างกายออกตามหาลูกสาว ซึ่งอาจทำให้เหนื่อยเปล่าและล้มป่วยได้ แต่หากได้พบลูกท่านคงสบายใจและเลิกคิดกังวลอย่างที่เป็นอย่างมาตลอด”

โรเบิร์ตเล่ายาวก่อนเว้นช่วงเล็กน้อย และมองหน้าเธออย่างเป็นมิตรปนคาดหวัง ดวงตาก็ดูเปล่งประกายจนกัลยาสัมผัสได้ถึงความรู้สึกรักพ่อของฝรั่งหนุ่ม

“แต่อย่างที่คุณนั้นแหละ เรื่องมันผ่านมาก็เกือบสี่สิบปีแล้ว จะให้ฉัน

ไปตามหาน้องสาวมาให้คุณพ่อได้จากที่ไหนให้ทันเวลาที่ท่านจะเดินทางมาพบ ท่านเดินทางมาไกล ฉันไม่อยากให้มาพบกับความผิดหวัง กลัวใจห่อเหี่ยวจะทำให้ร่างกายป่วยตาม”

“แล้วหากฉันรับงานนี้ ฉันต้องทำอะไรบ้าง” เหตุผลที่โรเบิร์ตว่าพร้อมกับคำตอบแทนที่กำลังจะได้ทำให้กัลยาเริ่มเปิดใจรับงาน “และต้องปลอมตัวเป็นน้องสาวของคุณไปจนถึงเมื่อไร”

“ก็จนกว่าพ่อของฉันจะไว้ใจว่าลูกสาวของท่านสบายดี และจะอยู่ในสยามต่อไป ไม่ไปอยู่กับท่านที่อังกฤษ” นายจ้างฝรั่งอธิบายงานให้เธอ “แต่ในระหว่างนี้ คุณพ่อของฉันกำลังจะเดินทางมา และคงพำนักอยู่ในสยามสักพัก เธอก็ทำตัวเป็นลูกสาวให้ท่านชื่นใจไปเสียแล้วกัน”

“แล้วคุณเดวิดจะยอมเชื่อจริงๆ หรือว่าฉันเป็นลูก”

“เชื่อสิ” ชันนี่เสริมขึ้นมา “เธอเป็นลูกครึ่งอังกฤษอยู่แล้วไม่ใช่หรือ หน้าตาเป็นหม่มปานนี้ ไปบอกใครใคร่ก็เชื่อ ชัยยังมีรอยยืนยันให้อีกคนว่าเธอคือน้องที่ตามหาจนพบ นายห้างเดวิดไม่นึกสงสัยดอก และเท่าที่ฉันสัมภาษณ์มา เธอมีนิสัยกล้าได้กล้าเสีย เอาตัวรอดเก่งพอตัว ทำงานนี้ให้เราได้อะไร”

“ฉันจะทำงานนี้” เมื่อหมดข้อข้องใจกัลยาก็ไม่กลัวอะไรอีกต่อไป “แต่ฉันต้องได้ครึ่งหนึ่งของค่าจ้างก่อนนะ”

“ง่ายให้ทันทีเลย เมื่อเธอก้าวเข้าบ้านและเตรียมตัวเป็นคุณหนูของตระกูลคาร์เวล แม่น้องสาวของฉัน และหลังจากงานนี้สำเร็จ ฉันจะบอกคุณพ่อว่าขอยู่ที่สยามกับฉันอีกสักพัก แต่อันที่จริงแอบพาเธอไปตามหาพ่อที่เมืองแมนเชสเตอร์ แบบนี้ดีหรือไม่”

“ดีสิ! สัญญากับฉันแล้ว ห้ามผิดคำพูดนะ”

“เป็นพี่น้องกันแล้ว สัญญาอะไรยอมให้ได้ทั้งนั้น”

คำสัญญาของโรเบิร์ตหวานละมุนหูจนกัลยาเหมือนตัวลอยขึ้นไปในอากาศ วาดฝันหวานว่าตอนนี้ตัวเองยืนอยู่ในประเทศอังกฤษ อ้อมกอดของ

พอรออยู่ตรงหน้า และท่านกำลังอ้าแขนให้ลูกสาวคนนั้นเข้าไปกอด ได้รักกัน
ดูแลกัน มีความสุขตามประสาพ่อลูกอย่างที่เราเห็นจากคุณสารภีกับขุนพิชัย
หรือไม่ตัวเธอก็อาจจะมีความสุขมากกว่าเสียด้วยซ้ำ การได้อยู่กับพ่อมัน
ต้องเป็นความสุขที่มากจนเธอไม่อาจจะเน่ได้เลย

“ฝ่าบาท!”

เสียงร้องเรียกของผู้ชายสักคนดังกัลยาให้ตกจากวิมานผืนสู่แดนดิน
แห่งความเป็นจริง เธอเห็นผู้ชายอีกคนที่แต่งกายด้วยเสื้อราชปะแตน แต่
ไม่หรูหราเท่าของชั้นนี้ วิ่งกระหืดกระหอบเข้ามาหาพวกเธอ

เมื่อใกล้ถึง ชายผู้นั้นก็คุกเข่าลงกับพื้นหน้าบ้านตุ๊กตา แล้ว
ค่อยๆ หมอบคลานเข้ามา ทำเอาเธอรีบถอยห่างเพราะไม่อยากให้ผู้ชายมา
นั่งต่ำกว่าตัวเอง แต่ชั้นนี้กับโรเบิร์ตยังยืนเอามือโพล่หลังอยู่เหมือนไม่ได้
ตกใจเลยที่มีคนคลานเข้าเข้ามาหา

“อยู่ที่เรือนร้อยมาสินเอง”

“หาฉันทำไม มนตรี”

ชั้นที่ว่าพลางยกมือขึ้นดูนาฬิกาสีทองอร่าม จนกัลยานึกลังหรณใจ
แปลกๆ ถึงความไม่ชอบมาพากลในฐานะของผู้ชายคนนี้

“งานเลี้ยงก็ยังไม่ใกล้ฤกษ์เลยไม่ใช่หรือ”

“เหลือเวลาอีกเล็กน้อยก็จริง แต่ทูลเชิญกลับเข้าในงานเลี้ยงเกิด
กระหม่อม” มนตรีเงยหน้าขึ้นมาแย้ง “ท่านพระองค์^๓เสด็จแล้ว และที่สำคัญ
ตอนนี้คุณหญิงเพชรรำไพทำหน้าที่เหมือนจะร้องให้เข้าไปทุกที พวกปากหอย
ปากบูก็เหลือเกิน นินทากันมาได้ว่าเหตุใดฝ่าบาททรงทิ้งคุณหมั่นไว้ในงานคน
เดียว”

^๓ พระองค์เจ้าชั้นตรี เจ้านายชั้นอนุวงศ์ เป็นพระราชนัดดาในพระมหากษัตริย์ ซึ่งพระบิดา
และพระมารดาเป็นพระองค์เจ้าด้วยกัน หรือพระบิดาเป็นเจ้าฟ้าชั้นเอก แต่พระมารดามีได้
เป็นเจ้า

“โอ้เอ๋ย...หญิงเพชร”

คนที่มนตรีเรียกว่าฝ่าบาทและใช้คำราชาศัพท์สนทนาด้วยสำนวนอย่างอ่อนใจ ก่อนจะก้าวขาเร่งเข้าไปในตึกใหญ่ซึ่งคือวังรวิภาส เหมือนจะห่วงคุณหญิงเพชรรำไพที่ว่ำนั่นเหลือเกิน จากนั้นคนมาตามก็วิ่งเหยาะๆ ตามไปด้วยอาการพินอบพิเทา ทว่านั่นยังไม่ได้ทำให้กลยาชนลูกเท่ากับการที่สำนักขึ้นมาได้ว่า บางทีชั้นนี้อาจไม่ใช่สามัญชนคนธรรมดาเสียแล้ว

“เขาไม่ใช่คนธรรมดาใช่หรือไม่”

กลยาตัดสินใจเอ่ยปากถามเมื่อชายผู้นั้นเดินลับไป เหลือแต่โรเบิร์ตที่ยังอยู่กับเธอในเรือนร้อยมาลีหลังกะทัดรัดนี้

“เขาเป็นใครหรือคุณโรเบิร์ต เจ้าของวังนี้หรือ”

“โอ้! เธอฉลาดอย่างที่ชั้นบอกจริงๆ ด้วย”

โรเบิร์ตชมเธอพร้อมกับยิ้ม แต่คนฟังกลับเย็นยะเยือกไปถึงหัวใจ หวาดว่าตัวเองจะไปทำอะไรมั่งควรกับเจ้านายเข้าเสียแล้ว มีตาแต่ห้ามแวไม่ กลยาเอ๋ย

“นั่นหม่อมเจ้าเอกรพี รวิภาส ลูกชายของเจ้าของวังนี้อย่างไรละ” โรเบิร์ตตอบด้วยความผิดพลาดของเธอ “แต่ชื่อของเขาเรียกยากสำหรับคนอังกฤษ พวกเราในชั้นเรียนจึงเรียกเขาว่าชั้นนี้ หมายถึงพระอาทิตย์ตามชื่อไทยของเขา แต่ได้ยินคนที่นี่เรียกเขาว่าท่านชายหนึ่งนะ”

‘ท่านชายหนึ่ง’

กลยาทวนชื่อนี้ในใจพร้อมเสียวๆ ว่าหวั่นจะหลุดจากบ่า แต่เมื่อคลำดูทั้งหัว คอ และลำตัวก็ยังติดกันอยู่ ตอนนี้เธอยังไม่ตาย และเมื่อครู่ก็ไม่ได้ฝันไปด้วย

แม้ที่ผ่านมาเธอจะสู้คนและไม่เกรงกลัวใคร แต่กับชื่อพระวงศ์นี้หญิงสาวยังไม่คิดว่าจะได้เฉียดใกล้เลยสักหน แต่เมื่อครู่เธอเฉียดไปแล้ว ซ้ำยังพูดคุยกันตั้งนาน ท่านชายก็พิลึกคนนัก เป็นถึงเจ้านายก็ไม่ยอมบอก

เธอ ให้เธอตีตัวเสมอ แล้วยังปล่อยให้หนึ่งเล่าเรื่องของตัวเองให้ฟังเป็นวรรค เป็นวออยู่นานสองนาน

แล้วนี้หากไม่มีคนซื้อมนตร์วิ่งเข้ามาตาม คงไม่คิดจะบอกกันบ้างเลย กระมัง และหากใครมารู้เข้า เธอจะถูกทำโทษหรือเปล่าก็ไม่รู้ ภาวนาแต่ว่า ท่านชายหนึ่งจะใจดีก็แล้วกัน หรือไม่ก็ให้มัดแต่กระเบื้องหาคู่หมั้นที่ชื่อ ‘คุณหญิงเพชรรำไพ’ นั้น อย่าติดใจเอาความลูกตาสีตาสา แม่ก็ตายซ้ำพ่อไม่อยู่ ให้พบหน้าอย่างเธอเลย

แต่ท่านชายหนึ่งคงลืมเรื่องเธอไปแล้วจริงๆ เพราะตอนที่เธอกลับเข้ามาในงาน หนึ่งหลบๆ ด้านหลังวงปีพาทย์ระนาดเอกของคณะละครนั้น แอบมองเห็นเขายืนพูดคุยกับแขกในงานอยู่กับผู้หญิงสองคน ดูไปก็คล้าย พระลอเคียงคู่ด้วยพระเพื่อนพระแพง

คนที่ยืนเคียงอยู่ใกล้ที่สุดนั้นคงเป็นคุณหญิงเพชรรำไพ คุณหญิง คลี้อยู่เล็กน้อยอยู่ตลอดเวลา กิริยาดูอ่อนหวานนุ่มนวล ท่าทางก็ละมุนตา งามราวนางสวรรค์ ร่างอรชรแน่นน้อยน่าทะนุถนอม ผิวสีน้ำผึ้งนวลเนียน ไข่ผ่มบ๊อบ สวมเสื้อลูกไม้แขนยาวถึงข้อศอก ชายเสื้อมีระบายหลายชั้น นุ่งผ้าชั้นสีฟ้าเข้มยาวครึ่งแข้ง สวมถุงน่องมีลวดลายและรองเท้าส้นสูง สวมเครื่องประดับไข่มุกทั้งคอแขน

นอกจากนี้ด้านหลังของคุณหญิงและท่านชายหนึ่งยังมียู๊ตติดตามอีก คน เป็นหญิงหน้าตาละม้ายคุณหญิงเพชรรำไพราวพี่น้อง เสื้อผ้าก็งาม หูหระไม่แพ้กันแต่ดูทันสมัยกว่า เสื้อสีชมพูสดเป็นแบบคอลึกไม่มีแขน และผ้าชั้นยาวเลยเข้ามาเพียงเล็กน้อย นอกจากนั้นไม่ต่างกัน แต่ผมบ๊อบ สั้นนั้นดัดลอนเก้เก้ ดูทะนงกว่ามาก หน้าเชิดคอดั่งอยู่ตลอดเวลา สง่างาม ไปอีกแบบ

ราชินิกุลทั้งหลายรูปร่างงามเสียจนกัลยาต้องขมไฟอิจฉาของตัวเอง นึกน้อยใจวาสนาเมื่อเปรียบเทียบ เพราะผู้หญิงสองคนนี้น่าเกิดมาบนกองเงิน กองทอง สมบูรณ์พร้อมทุกอย่างทั้งทรัพย์สินและครอบครัว คงมีความสุข

อย่างทีคนอาภัพอย่างเธอไม่อาจจินตนาการได้เลย

ก็ลายมอญผู้คนชนชั้นผู้ดีในงานเลี้ยงอยู่ลึกลับพัก แหกหรือเริ่มเสียบเสียดลงเมื่อชายวัยกลางคนผู้หนึ่งท่าทางทรงสง่าเดินเข้ามาในปะรำพิธี และที่เดินตามเข้ามาซึ่งก็เก๋อ๊อตัวหน้าสุดด้วยก็น่าจะเป็นพระชายา หญิงสาวเดาได้ทันทีว่าท่านคงเป็นพระองค์เจ้าวิศักดิ์ เจ้าของวังนี้

ตามลำดับขั้นตอน เมื่อพระองค์ศักดิ์เสด็จมาถึงจะทรงกล่าวอะไรสักอย่างกับผู้มาร่วมงาน ซึ่งก็เลยไม่ได้ใส่ใจฟังมากนัก เพราะรู้ดีว่าต่อจากนี้คุณสารภีต้องขึ้นแสดง ทว่าก่อนหน้านั้นถูกเธอหยอดสลอตไว้ ไม่รู้จะรำละครไหมหรือไม่ว่า

แต่คุณสารภีคงมีแรงสู้ เพราะก็เลยเห็นแม่ครูสายหยุดประครองนางละครเข้ามาทั้งที่มีสีหน้าอิดโรย ทว่ายังฝืนยิ้มให้เธอ จากนั้นไม่นานก็ตั้งวงและก้าวขึ้นไปรำเฉพาะพระพักตร์ได้อย่างชดช้อยสวยงาม บางทีเลียดคิลปินในตัวคงมาพร้อมพรสวรรค์ ไม่ว่าอะไรจะเกิดขึ้น การแสดงของคุณสารภีก็ยังดำเนินต่อไป

“จุยฉายเอ๋ย จะเข้าไปเฝ้าเจ้าก็กริดกราย

เยื้องย่างเจ้าช่างเปล่งกาย ให้ละเมียดละม้ายลีลาณลักษณะ

ถึงพระรามเห็นทราชม้วย จะฉงนพระทัยให้ห่อเหลื่ออะหลัก

งามนักเอ๋ย ใครเห็นพิมพ์พัศตร์ก็จะรักจะใคร่

หลักก็จะผันครันต้นก็จะคิด อยากเห็นอีกสักชนิดหนึ่งให้ชื่นใจ

งามคมดุจคมศรชัย ถูกลอกทะเลลูไนให้เจ็บอุรา”

แม่ครูสายหยุดร้องจุยฉายคลอกับทำนองเพลงปี่พาทย์ไพเราะจับใจให้คุณสารภีรำรำ และก็ลายมอญอย่างชื่นชม แต่ยังอดนึกไม่ได้ว่าหากไม่ใช่เพราะเป็นลูกสาวของขุนพิชัย นางละครคนนี้จะมีความสนขึ้นแสดงเฉพาะพระพักตร์บ้างหรือไม่

และคงเพราะมีพ่อคอยสนับสนุนนี่เอง คุณสารภีจึงก้าวมาได้ไกลถึงเพียงนี้ ต่อไปภายภาคหน้าอาจได้เป็นนางละครในวัง จะไปได้ไกลเพียงใด

ขุนพิชัยก็คงจะพาลูกสาวไปได้ไม่ยาก

ส่วนคนไม่มีพ่ออย่างเธอจะให้มีความเช่นนี้คงยาก หรือจะให้มีความ ต้องเริ่มจากการมีพ่อเหมือนคนอื่นเขาก่อน แต่เมื่อคิดไปคิดมา อีกไม่นาน เธอก็จะมีพ่อแล้ว เพราะนางจากโรเบิร์ตกำลังจะทำให้เธอได้ไปอังกฤษ ข้าพเจ้าจึงคิดว่าคนนั้นจะพาเธอไปตามหาพ่อถึงเมืองแมนเชสเตอร์ เธอต้องหาพ่อพบแน่ หรือบางทีพ่อแฮร์รี่ก็อาจจะอยากตามหาเธออยู่เหมือนกัน เพียงแต่ไม่อาจมาถึงสยามได้อย่างนายห้างเดวิดเท่านั้นเอง

กัลยาเริ่มเผยรอยยิ้มออกมาที่ละน้อยจนกระทั่งยิ้มกว้างเต็มใบหน้า เมื่อคิดถึงความสุขที่เธอกำลังจะไขว่คว้ามาได้ เพียงแค่ทำงานที่ได้รับให้สำเร็จก็จะได้ตั้งใจหวังทุกประการ งานง่ายๆ ที่เพียงสวมรอยปลอมตัวเป็นน้องสาวของโรเบิร์ตเท่านั้น และทำให้นายห้างเดวิดพอใจในตัวลูกสาวคนนี้ ดังที่นางเบญจกายแปลงเป็นนางสีดาจนทศกัณฐ์พึงพอใจ

จากนั้นรางวัลที่ได้ก็คือการได้พบพ่อ มีครอบครัวสมบูรณ์อย่างที่คนอื่นมี และทุกอย่างที่เรียกว่าบุญนั้นจะห้อมล้อมเข้ามาหาเธอเอง เธอคงจะเป็นคนที่มีความสุขมากที่สุดอีกคนหนึ่ง

“ท่านชายหนึ่งประทานรางวัลให้ฉันมากกว่าพระองค์ด้เล็กเสียอีก คงโปรดนางเบญกายมาก”

คุณสารก็เล่าอย่างยิ้มแย้ม แต่คนฟังกลับรู้สึกว้างที่ท่านชายหนึ่ง คงไม่ได้โปรดจุยฉายเบญกายอย่างทีนางละครผู้นี้คิดอยู่ แต่ที่ท่านประทาน รางวัลให้มาก คงเป็นค่าทำขวัญให้คนที่ถูกเธอหยอดตลอดให้กินจนท้องเดิน แต่ยังสู้ต่อสู้สำหรับละครไหวเสียมากกว่า

หลังจากงานวันนั้น ก็ลยาปิดปากเงียบไม่ยอมบอกใครเรื่องที่ท่านชาย หนึ่งกับโรเบิร์ตว่าจ้างเธอ เพราะเกรงจะถูกห้าม หมึงสาวกลับมาที่คณะ ละครก็ทำตัวตามปกติ คือทำงานในครัว หุงหาอาหารให้ทุกคน และทำอะไร ต่อมิอะไรสุดแล้วแต่ใครจะเรียกใช้

ส่วนเรื่องคุณทับเธอก็สบายใจขึ้น เพราะหลังจากวันนั้น ท่านขุนล่ง กักบริเวณลูกชายเป็นการลงโทษ ให้อยู่แต่บนเรือนและอ่านตำราเพื่อเตรียม สอบเข้าเป็นเสมียน ห้ามไปเที่ยวเล่นที่ไหนจนกว่าจะถึงวันสอบ ซึ่งแปลว่า ถึงตอนนั้นตัวเธอจะไม่อยู่ที่นี้อีกแล้ว

ในวันงาน หลังจากท่านชายหนึ่งไปตามหาคุณหมื่นในงานเลี้ยง ก่อนตามเข้าไป โรเบิร์ตบอกเธอว่าอีกสามวันให้หลังจะมารับถึงคณะละครด้วยตัวเอง เพราะต้องไปเตรียมการหลายอย่างให้เธอในฐานะน้องสาวคนใหม่ พร้อมบอกว่าหากมีเรื่องสงสัยอะไรระหว่างนี้ให้ไปถามที่บ้านนายห้างเดวิด เรือนฝรั่งหลังใหญ่ย่านบางลำพูซึ่งปลูกไว้ตั้งแต่พ่อของเขามาทำการค้าในสยาม คนละแวกนั้นก็รู้จัก ไปหาได้ไม่ยาก

แต่กัลยาคิดว่ายังไม่ถึงสามวันเธอก็ยังไม่ไปหา รอให้โรเบิร์ตมารับเองคงดีกว่า เพราะในเมื่อทางนั้นบอกว่ายืมไม่พร้อม ถ้าเธอวิ่งโร่ไปหานายจ้างอาจจะไม่พอใจหาว่าเข้าชี้เงินไม่ว่าจ้างเธอก็ได้

“กัลยา คิดอะไรอยู่หรือ หม่อมเหียว”

“หามีได้เจ้าค่ะ” คนกำลังวางแผนหนีไปทำงานกับเจ้านายคนใหม่รีบปฏิเสธ “ไม่ได้คิดอะไรเลย กำลังคิดเหมือนคุณसारภี้นั่นแหละเจ้าค่ะ”

“แต่ถ้านั้นกัลยาไม่ไปช่วยฉันออกจากส้วม ฉันคงไม่ได้ไปราแห่”

ได้ยินคุณसारภี้อย่างนั้น หญิงสาวก็บ่นหน้ายากขึ้นมาทันที แต่ยังไม่พยายามยิ้มกลบเกลื่อนจนอีกคนยิ้มตาม ก่อนเจ้านายจะยื่นธนบัตรใบละหนึ่งบาทให้จนหญิงสาวตาโต

“แบ่งกันนะจ๊ะกัลยา อยากรู้เสียก็ถือว่าเราทำงานนี้ด้วยกัน”

แรกทีเดียวกัลยาว่าจะไม่รับเพราะเธอก่อเรื่องไว้ แต่พอคิดอย่างนั้นอีกเรื่องก็ผุดขึ้นมาในสมองอย่างฉับไว เงินมากเพียงนี้ อาจให้มะอิกไว้ใช้จ่ายตอนที่เธอไม่อยู่ได้ เพราะถ้าไม่มีเธอเป็นนางประจำอยู่กันครัว เจ้าเด็กน้อยคงหาของกินได้ลำบาก

หลังจากบอกรับขอบคุณคุณसारภี คนรู้ตัวว่าผิดก็ขอตัวเพราะไม่กล้าอยู่สู้หน้า จากนั้นก็กลับไปห้องพัก เพื่อตรวจตราอีกครั้งว่าของที่เตรียมไว้ตั้งแต่กลับจากงานเลี้ยงในวังรวิภาสนั้นยังขาดเหลืออะไรอีกหรือไม่

ในห่อผ้าของกัลยาไม่มีอะไรมากนัก เสื้อผ้าไม่กี่ตัว เงินที่เก็บไว้แต่มีไม่มาก และโกศทองเหลืองบรรจุอัฐิของแม่ เธอตัดสินใจไม่เอาอะไรไปมาก

เพราะอย่างไรเสียก็ถือว่าไม่ได้ไปลำบากที่ไหน ที่บ้านของโรเบิร์ตคงมีข้าวของให้เธอได้ใช้ เนื่องจากไปอยู่ในฐานะน้องสาวของเธอ เป็นลูกสาวของนายห้างเดวิด ชีวิตคงไม่ลำบากอะไร และคนเป็นพ่อคงรักลูกมาก จึงได้ออกตามหาเช่นนี้

แล้วพ่อของเธอเล่า ป่านะนี้จะทำอะไรอยู่...

จนแล้วจนรอดคำถามนี้ก็ผุดเข้ามาในใจเธออีกจนได้ แต่พอคิดๆ ไปอีกที ก็เลยก็ได้คำตอบว่าบางทีท่านอาจจะอยากตามหาเธออยู่เหมือนกัน อาจมีอะไรบางอย่างทำให้ท่านกลับมาสยามไม่ได้เหมือนนายห้างเดวิด ดังนั้นเธอควรออกไปหาเอง กลัวก็แต่พ่อของเธอจะจำลูกคนนี้ได้ไม่ได้เสียมากกว่า เพราะตั้งแต่จำความได้ เธอก็ไม่เคยเห็นหน้าพ่อเลย แล้วจะอย่างไรให้พ่อแฮร์รี่จำลูกคนนี้ได้หนอ

‘พบกับแม่ดาวเรื่องครึ่งไปรำละครในเรือนเจ้าพระยาท่านหนึ่ง’

คำบอกเล่าของแม่ครูสายหยุดก็่องเข้ามาในหัวอีกครั้ง และทำให้กัลยาชนลูกซู่ไปทั้งตัวจนบอกไม่ถูก แต่มันเป็นสัญญาณที่ดี เพราะเธอรู้แล้วว่าทำอะไร จึงจะทำให้พ่อรู้ว่านี่คือลูกสาวของท่านกับแม่ดาวเรื่อง เพราะท่านต้องจำได้แน่ว่าพบแม่ครึ่งแรกที่ไหนและอย่างไร

กัลยาริ่บไปจัดเตรียมทุกอย่างให้ครบเครื่องโดยไม่รอช้า เธอตรงไปยังห้องเก็บเครื่องแต่งกายบนเรือนขุนพิชัย และไม่มีใครทักท้วง เพราะปกติเธอมีหน้าที่ดูแลรักษาอาภรณ์ในห้องนี้อยู่แล้ว ต่อให้ถือของมีค่าเข้าออกก็ไม่มีใครสงสัยว่าเธอจะขโมยของ

‘แล้ววันนั้นแม่รำอะไรให้พ่อดู’

อีกคำถามแล่นเข้ามาในหัว...หญิงสาวนั่งพับเพียบพลางกวาดตาไปรอบห้อง แล้วมองหัวโขนบนแท่นบูชาที่ตั้งอยู่เยื้องกัน ราวจะถามครูในหัวโขนนั้นว่า เธอจะอย่างไรจึงจะทำให้พ่อรู้ว่านี่คือลูกของท่าน

แล้วฎาที่ตั้งอยู่ก็ทำให้เธอสะดุดตา ทำให้กัลยาพอจะนึกออกแล้วว่าวันนั้นแม่คงทรงเครื่องงามจับตา พ่อจึงตกหลุมรัก หากเธอทำเช่นนั้นบ้าง

พ่อต้องจำเธอได้แน่ๆ

ทว่าเครื่องทรงเหล่านี้เป็นของมีครู จะเอาติดตัวไปร่อนเร่กับตัวเองจริงๆ หรือ...หญิงสาวนึกถามตัวเองอีกหน เพราะหากมองแล้วว่าจะทรงเครื่องให้งาม คงต้องเอาชุดนางรำและเครื่องประดับติดตัวไปอีกหลายอย่าง ซึ่งบางอย่างก็สูงส่งเกินกว่าจะอยู่ในห่อผ้าของเธอ และคงเป็นไปได้ยากหากจะนำไปด้วย

หญิงสาวเริ่มมองหาทางเลือกใหม่ของตัวเอง และเลื้อยไปเห็นหีบเก็บผ้าถุงโจงกระเบนและผ้าห่มสไบจีบ ทำให้เธอคิดถึงละครนอกเรื่อง *ไชยเชษฐา* ขึ้นมา บางทีว่าสินวลให้พ่อดูก็อ่อนช้อยงดงามไปอีกแบบ

และที่มากกว่านั้นคือ เธอหวังว่าพ่อจะชอบใจที่ลูกสาวคนนี้ออกเอาใจท่าน และความรักของสองพ่อลูกก็จะทำให้ครอบครัวเธอเป็นครอบครัวที่อบอุ่นที่สุด แม้จะขาดแม่ไปคนหนึ่งก็ตาม แต่เธอซึมซับความรักของท่านมาทั้งชีวิตแล้ว แม่จึงอยู่ในใจของเธอเสมอ ไม่ลืมเลย

กัลยาไม่ลืมวางโกศกระดูกของแม่ไว้บนสุดของห่อผ้าซึ่งจัดเตรียมทุกอย่างไว้ครบตั้งใจหมาย คนเตรียมหนีออกจากบ้านผูกชายผ้าแน่นหนา และมองมันอย่างตื่นเต้น

และแล้ววันที่สามก็มาถึง เป็นวันที่โรเบิร์ตบอกว่าจะมารับเธอ หญิงสาวยังตั้งหน้าตั้งตารอ กอดห่อผ้าอันมาตั้งแต่เมื่อคืน ทว่าตื่นเต้นจนขมตาหลับไม่ลง หัวใจเต้นแรงตึกตัก เพราะอีกไม่นานนี้เธอกำลังจะได้ไปเบิกทางไปหาพ่อที่อังกฤษ ภารกิจนี้สำเร็จเมื่อใด จะได้ไปเหยียบแผ่นดินบ้านเกิดเมืองนอนของพ่อแน่

ตะวันรุ่งฉายแสงแห่งความหวัง กัลยามาตั้งหน้าตั้งตารอโรเบิร์ตอยู่ที่หน้าของเรือนท่านขุนตั้งแต่ไก่โห่ หวังจะได้พบฝรั่งร่างใหญ่พูดภาษาไทยได้ที่เคยคุยกันวันนั้น เพื่อจะได้ไปทำงานด้วยกันและได้เงินค่าจ้างเสียที แต่หนุ่มอังกฤษหลงทางหรือเปล่าหนอ เหตุใดบ้านนี้ยังไม่โผล่หน้ามาเลย

“มาทำอะไรอยู่ที่นี่ กัลยา”

คนที่ยืนตั้งหน้าตั้งตารอนายจ้างคนใหม่สะดุ้งเฮือกเพราะได้ยินเสียงตุ๊กของแม่นายบัวเพื่อน หญิงสาวลูกลี้ลูกจนแทบจะเก็บอาการไม่อยู่ เพราะรู้ยู่ลึๆ ว่าเธอกำลังจะทิ้งเจ้านายคนเก่าที่เคยให้ข้าวกินให้ที่นอน ทว่ามันไม่ใช่สิ่งที่กัลยาพอใจอีกแล้ว เพราะตอนนี้เธออยากไปหาพ่อ แต่ก็รู้ว่าตัวเองอกตัญญูที่ทิ้งครอบครัวนี้ไปด้วยการหนี ทว่าหากบอกไป เธอมั่นใจว่าทุกคนต้องห้ามแน

“ทำไมได้เจ้าคะ” กัลยาริบบิเศธ “ไม่ได้ทำอะไรเลย แม่นายมีอะไรหรือเจ้าคะ มาตามฉันหรือ”

“ก็เออเนะซี!” แม่นายบัวเพื่อนซี้หน้า “ข้าว่าจะตักบาตร เดินไปหาข้าวปลาที่เรือนครัว ไม่เห็นเอ็งเตรียมไว้เหมือนทุกวัน ไม่เห็นแม่กระทั้งหม้อข้าวหม้อแกง ไม่ได้ทำกับข้าวให้คนในเรือนหรืออย่างไร ถึงมายืนลอยชายอยู่ที่ทำนน้ำนี่”

หญิงสาวหน้าชาทันทีเมื่อถูกถาม แต่ไม่อาจตอบได้ว่าเธอมีแต่मारอโรเบิร์ตจนไม่ได้เตรียมอาหารให้ทุกคนเหมือนทุกเช้า และแม่นายคงโมโหมากทีเดียว หากเธอไม่ทำอะไรสักอย่างอาจถูกทำโทษก็ได้

“ฉันจะไปทำประเดี้ยวเดียว จะรีบตั้งล่ำรับนะเจ้าคะ”

“ไปให้ไวเทียว”

แม่นายบ่นเสียงเซียวและทำหน้าที่บั้งใส่เธอจนน่ากลัว กัลยาจึงตัดใจเดินออกจากทำนน้ำ เพราะหากยืนรอโรเบิร์ตอยู่ที่นี่ เธออาจถูกทำโทษก่อนได้ไปจากบ้านหลังนี้ได้

“ประเดี้ยวก่อน”

ไม่ทันเดินไปไหนไกลแม่นายบัวเพื่อนก็เรียกไว้จนกัลยาแทบหยุดเดินไม่ทัน ก่อนจะหันมาสบตาคนเรียกอย่างหวาดหวั่น

“นั่นห่อผ้าอะไร จะเอาไปไหน”

“ห่อผ้าเก่าของแม่เจ้าคะ” กัลยาโกหกไปครึ่งหนึ่ง เพราะอย่างไรเสีย

ห่อผ้านี้ก็มีโกศกระดูกของแม่อยู่ และคิดว่าแม่นายบัวเพื่อนอาจสงสัยว่าเธอขโมยของก็ได้ “แม่นายจะเปิดดูก็ได้นะเจ้าคะ ไม่มีสำคัญอะไรดอก”

“สงสัยจะคิดถึงแม่จนเพี้ยนไปเสียแล้วนางคนนี้”

คราวนี้แม่นายบัวเพื่อนถอนหายใจยาวร้าวระอาใจกับเธอเหลือเกิน สายตาคลายจะคาดโทษ แต่สุดท้ายก็ไล่เธอเข้าครัวไปอยู่ดี บางทีอาจมองว่าเธอเสียสติไปแล้วก็ได้จึงยอมปล่อยตัวไป ไม่ได้เอาโทษอะไรที่เธอไม่ทำอาหารเข้าเลี้ยงทุกคน

หลังจากที่ทุกคนกินมื้อเช้าอิมหนาก็แยกย้ายกันไปทำงานของตัวเอง บ้างก็ฝึกซ้อมการรำละคร บ้างก็ซ่อมดนตรีปี่พาทย์ บ้างก็ทำงานบ้าน แต่ท่านขุนกับแม่นายบัวเพื่อนพาคุณสารภีไปเรือนเจ้าพระยาท่านหนึ่ง ได้ยินแว่วๆ ว่าจะพาไปฝากตัวเข้าคณะละครที่มีโอกาสได้เล่นในพิธีสำคัญอยู่บ่อยๆ

ส่วนนางกันครัวก็มาเตรียมอาหารเที่ยง เพราะวันนี้เธอไม่ต้องขึ้นไปดูเลขดวงรา แต่ก็ลยาก็ชะเง้อคอยดคอยยาวเสียหลายรอบเพื่อมองไปยังทำน้ำเรือนท่านขุน ว่าเมื่อใดจะมีฝรั่งตัวโตเท่าตีกมาเยื่อนเสียที ครั้นจะให้กลับไปยืนรอที่หน้าน้ำอีกก็เกรงจะมีคนเห็นจนเอาความไปฟ้องแม่นายบัวเพื่อนแล้วจะถูกสอบสวน จึงได้แต่มานั่งรอในครัวแทน

เธอกลับมามองห่อผ้าที่เอาไปซุกไว้ใต้เตียงอีกครั้งในยามตะวันตกใกล้ตั้งฉากกับหัว แม้มือจะยังทำกับข้าว แต่ใจของแม่ครัวกลับไม่อยู่กับเนื้อกับตัวเลยสักนิด แทนที่สายตาจะมองสายบัวต้มกะทิหอมฉุยหม้อนี้ เธอก็เอาแต่เงยหน้าไปทางทำน้ำอยู่ตลอดเวลา...เมื่อใดโรเบิร์ตจะมารับเสียที หรือเขาจะเปลี่ยนใจไม่จ้างเธอแล้วหนอ

“พี่กลยาๆ ดีใจจังที่พี่ยังอยู่”

ความกลัวที่เกาะกินอยู่เมื่อครู่หายไปเมื่อได้ยินเสียงเรียกของมะอึก เธอจึงบอกให้รีบเข้ามาก่อนที่ใครมาเห็น

“ว่าอย่างไรมะอีก เหตุไฉนมาเวลานี้ ยายเป็นอะไรหรือ”

“ไม่ได้เป็นอะไรจ๊ะ แต่ฉันเอามะม่วงมาฝาก” เด็กชายตัวจ้อยเอามะม่วงแก้วพวงใหญ่ขึ้นมาวางอย่างภาคภูมิใจ “ฉันหาปลาเป็นแล้วนะพี่กัลยา ลูกที่บ้านอยู่ค้ำเดียวกันแกลสอนให้ ไปหาปลากับลุงแกเมื่อเช้า เห็นต้นมะม่วงลูกตกอยู่ริมคลองจึงเด็ดมาฝากพี่”

“ขอบใจนะมะอีก” หญิงสาวยิ้มอย่างอุ่นใจ เพราะนอกจากมะอีกจะมีน้ำใจกับเธอแล้ว เด็กน้อยยังเริ่มทำมาหากินเป็นด้วย “ต่อไปนี้พี่ไม่อยู่ก็ดูแลตัวเองดีๆ นะ”

“พี่กัลยาจะไปจริงๆ หรือจ๊ะ ฉันเห็นพี่ยังอยู่ในครัวก็อดสงสัยดีใจ นึกว่าพี่จะไม่ไปแล้วเสียอีก” มะอีกหน้ามุ่มลงเหมือนครั้งแรกที่เธอเล่าเรื่องนี้ให้ฟังพร้อมยื่นเงินให้สองบาท “ฉันคงคิดถึงพี่มาก”

“พี่ก็คิดถึงมะอีก แต่พี่ก็อยากไปหาพ่อนี่”

“พี่ยังมีพ่อให้ไปหา ฉันอิจฉาพี่จัง”

กัลยาบอกไม่ถูกว่าดีใจหรือเสียใจที่มะอีกอิจฉาเธอ เพราะเห็นว่าย่างน้อยตัวเองก็โชคดีที่มีพ่อให้ไปหา ผิดกับมะอีกที่เหลือเพียงยายคนเดียว แต่หากให้เทียบกับคนอื่น สุดท้ายแล้วเธอก็พบว่าเธอไม่ได้โชคดีอะไรเลย เพราะหากเงยหน้ามองขึ้นไป ไม่ต้องไกลมาก ก็จะพบคุณสารภี คนที่มีครอบครัวสมบูรณ์พร้อมจนตัวเธอเองยังอิจฉา เมื่อไรหนอจะมีทุกอย่างเหมือนคุณสารภีบ้าง

และนั่นคงเริ่มต้นด้วยการมีพ่อ...กัลยาบอกตัวเองอย่างนั้น และนี่ยิ่งผลักดันให้เธอตัดสินใจเดินทางอย่างมุ่งมั่นในการไปทำงานกับโรเบิร์ต คนที่กำลังจะทำให้ฝันของเธอเป็นจริง

ก็อก...ก็อก...ก็อก...

ไม่ทันที่ใครจะได้พูดอะไรต่อ เสียงเคาะฝาเรือนครัวก็ดังขึ้น แม้จะยังไม่รู้ว่าใครมาอุทริเคาะฝาเรือน แต่มะอีกก็วิ่งแจ้นป็นออกทางหน้าต่างไปแล้ว เพราะหากมีใครมาเห็นเข้าคงไม่ใช่เรื่องดีนัก

แต่จากนั้นไม่นานก็มีเงาตะคุ่มของชายร่างใหญ่เดินเข้ามา ทำให้กัลยา
ชนลุกชูด้วยความกลัว เกรงว่าจะเป็นคุณทับที่หลุดรอดการคุมตัวออกมา
หาเรื่องเธออีกรอบ หญิงสาวจึงรีบคว้ามีดปลายแหลมเอาไว้แน่น หาก
คิดจะมารังแกกันจริง เธอแทงใส่ไหลแน่

“อยู่นี่เองกัลยา ปล่อยฉันตามหาเสียทั่ว”

กัลยาเข้าไปทั้งตัวและหายใจไม่ออกขึ้นมาจับปล้นเมื่อเห็นหน้าคนที่
บอกว่าตามหาเธอเสียทั่วบ้าน หญิงสาวถึงกับมือไม้อ่อนจนทำมีดหลุดมือ
ทรุดลงไปนั่งพับเพียบอยู่กับพื้น ยกมือขึ้นทวมหัวแล้วไหว้ปลกๆ อย่าง
หวาดเกรง

“เธอเป็นอะไร!”

เขถาม น้ำเสียงฟังดูตกใจอยู่เหมือนกัน แต่ยิ่งทำให้กัลยาตัวสั่น
ไปหมด เกรงจะทำอะไรไม่ถูกใจชายผู้นั้นจนพาให้หัวหลุดจากบ่า เพราะที่ผ่าน
มาก็นับว่าก่อเรื่องไว้และยังไม่มีโอกาสได้ขอโทษเลย

“ขอโทษเพคะท่านชาย หม่อมฉันขอโทษ” หญิงสาวสั่นไปหมดและ
หลับตาแน่น พนมมืออยู่เหนือหัว “วันนั้นหม่อมฉันตรัสกับท่านชาย
ไม่ดีเลย หม่อมฉันขอโทษ”

เขาหัวเราะร่วนจนกัลยาตัวเย็นวาบ ไม่เข้าใจว่าหม่อมเจ้าท่านนี้
หัวเราะเธอด้วยหรือ และเพราะเอาแต่ก้มหน้า จึงไม่รู้ว่าสีหน้าของเขาเป็น
แบบใดตอนที่เขากลัวจนขี้นั่นสมองอยู่แบบนี้

“เอามือลงแล้วมองหน้าฉันก่อน กัลยา”

เขาล้มไปหัวเราะไป และเธอก็ยอมทำตามด้วยความเกรงกลัว แต่พอ
เห็นหน้ายิ้มๆ ก็เบาใจขึ้นมาเล็กน้อย

“แล้วถ้าพูดราชาศัพท์กับฉันมันลำบาก ไม่ต้องก็ได้ ฉันไม่ถือดอก”

“เหาจะขึ้นพระเศียรอีกัลยาซีเจ้าคะ เอ๊ย! เพคะ แล้วใครมาได้ยินข้า
หม่อมฉันคงถูกประหาร”

“ก็อย่าพูดให้ใครได้ยินซี อยู่กับฉันอยู่กับรอบไม่ต้องเกรงก็ได้”

“ไม่ได้ๆ ท่านชายอย่าทรงพระล้อเล่นกับหม่อมฉันแบบนี้ หม่อมฉันกลัวสิ้นพระชนม์”

“ใครสิ้นพระชนม์!”

“หม่อมฉันซีเพคะ” พอเขาถามเสียงแข็ง กัลยา ก็ยังสั่น “ไปลามปามท่านชายไว้เสียมาก ฉันสิ้นพระชนม์แน่”

“ถ้าเธอยังพูดมั่วๆ อยู่แบบนี้ ใครมาได้ยินเข้าอาจจะตายขึ้นมาจริงๆ ก็ได้นะกัลยา”

ได้ยินท่านชายบอกอย่างนั้น กัลยา ก็ยังตัวชาวบเหมือนหายใจไม่ออก แต่ยังแข็งใจทำตามคำสั่งด้วยการงยหน้ามองเขา เห็นราชินิกุลหนุ่มพยายามกลั้นหัวเราะอยู่

“ถามจริงๆ นี่ใครสอนเธอพูดแบบนี้”

“จำมาจากที่เขาเล่นละครนอกกันเพคะ สุวรรณหงส์เอ๋ย สังข์ทองเอ๋ย ตูมาหมดแล้ว”

“ตูมาหมดแล้วก็ยังผิด นี่เธอความจำไม่ดีหรือได้ครูไม่ดีกันแน่” ท่านชายว่าไปก็ส่ายหน้าไป “กับฉันนั่นพอได้ แต่กับคนอื่น เธอไปพูดแบบนี้ เธอคงตายจริงๆ”

เขาบ่นส่ายหน้าและทำหน้าเหนื่อยหน่ายระอา ทว่ามีเสียงหัวเราะอยู่ในลำคอด้วย เล่นเอากัลยาแทบลืมหายใจเพราะกลัวตายขึ้นมาจริง แล้วถ้าที่เธอพูดกับเจ้านายแบบนี้มันผิด ต่อไปจะพูดอะไรกับเขาได้หรือไม่ หรือจะเลือกเป็นไปเลย จะได้ไม่ต้องเสี่ยงคอขาด

“เอาละกัลยา อยู่กับฉันก็พูดธรรมดาเสียแล้วกัน อย่างที่เราคุยกันวันนั้นก็ได้ และเธอก็ไม่ได้ไปเข้าเฝ้าเจ้านายพระองค์ไหน ไม่น่าจะมีปัญหาหรอก”

“เพคะ”

“แน่ะ!”

พอเธอใจชื้นกล้าพูดเข้าห็น้อยเพราะเห็นเขาไม่ถือสา ท่านชายก็

ถลิ่งตาดูแล้วยืนกอดดอกอยู่หน้าทางเข้าเรือนครวอย่างนั้น มองไปก็คล้าย
ทศกัณฐ์กริ้วอยู่ชอบกล ถ้าไม่ติดว่ารูปร่างมคงน่ากลัวกว่านี้มาก

“แล้วนี่เตรียมของพร้อมหรือยัง”

“พร้อมแล้วเพ...จ๊ะ”

กัลยารับปรับปรุงตัวแล้วรีบมุดเข้าใต้เตียง เอาห่อผ้าขึ้นมากอดและ
ทำตัวให้เหมือนวันที่เจอกันครั้งแรกตามที่เขาสั่ง

“ท่านชายมารับฉันหรือจ๊ะ แล้วไหนว่าคุณโรเบิร์ตจะมา ทำไม่เป็น
ท่านชาย”

“โรเบิร์ตโทรศัพท์ถึงฉัน บอกว่าพอดีต้องไปเตรียมเรื่องขอสัมปทาน
ค้าไม้ในเมืองลำพูนแทนพ่อ เพราะคุณเดวิดกะจะมาวางลู่อทางทำธุรกิจใน
สยามไว้ให้ลูกชายสักพักจึงจะกลับอังกฤษ อย่างที่เคยทำตอนหนุ่ม และงาน
เข้ามาด่วนมาก เขาต้องไปดำเนินการแทนพ่อ จึงให้ว่าฉันมาแทน และ
เย็นนี้เขาจะมาพบเธอที่บ้าน”

“ถ้าอย่างนั้นก็ไปกันเถิดจ๊ะ” กัลยากอดกระชับถุงผ้า “แต่ท่านชาย
ไปรอฉันด้านนอกก่อนนะ ถ้าเดินออกไปพร้อมกันแล้วมีคนมาเห็นเข้า ฉัน
ไม่ได้ไปแน่”

“จะกลัวใครเห็น ตอนฉันมาหาเธอก็ไล่ถามคนในเรือนมาตลอดทาง”

“เหว้ย!” คนวางแผนจะหนีออกจากบ้านร้องตาโต “ท่านชายไปถาม
เขาอย่างนั้นได้อย่างไร เกิดมีใครรู้เข้า มีหวังเขาไม่ให้ฉันไปหาพ่อกันพอดี”

“เธอไม่ได้บอกใครว่าจะไปทำงานกับรือบอย่างนั้นหรือ” เขาถามคิ้ว
ขมวดแต่ก็เหมือนได้คำตอบอยู่แล้ว “ทำอะไรเป็นเด็กๆ ไปได้”

“ฉันกลัวแม่ครูไม่ให้ไปนี่จ๊ะ ที่ฉันถามหาพ่อ ก็ตั้งนานกว่าแม่ครูจะ
ยอมเล่าให้ฉันฟัง”

“ไม่ได้กัลยา เธอจะไปที่ต้องบอกคนที่นั่นไว้ด้วย เกิดเขาเข้าใจผิดว่า
เธอหายสาบสูญหรือตายไป พวกเขาเสียใจแย่”

“ขึ้นบอกฉันก็ไม่ได้ไปนะซี” เธอย้ำคำเดิม แต่ความกลัวเริ่มทำให้

น้ำตาคลอหน่วย “อย่าให้ฉันบอกใครเลยว่าจะไปทำงานกับคุณโรเบิร์ต เขาไม่ให้ฉันไปแน่ และถ้าฉันอยู่ที่นี้ ฉันก็คงอยู่ให้เขาเรียกใช้งานไปวันๆ เป็นแค่บ่าวอยู่กันคร่ำ ไม่มีวันได้เจอพ่อ หรือดีไม่ดีจะถูกคุณท้าวรังแกเข้าวันไหนก็ไม่รู้”

ท่านชายหนึ่งเงิบไปหลังจากได้ฟังเหตุผลของเธอและยืนนิ่งอยู่สักพัก กอดอกแน่นกว่าเดิม ก่อนจะถอนหายใจยาวราวไม่เห็นด้วยกับเธออย่างยิ่ง ถ้าเขายืนยันให้เธอไปลาใครสักคนก่อนไป เธอคงไปลาแม่ครูสายหยุด ซึ่งท่านคงไม่ยอมให้เธอไปหาพ่อแน่ แล้วจะอย่างไรต่อไปดี

“ดับเตาที่ตั้งแกงนั้นเสียก่อน ประเดี๋ยวไฟจะไหม้เอา”

ท่านชายบอกเสียงเรียบจนกลายกันไปหมด แต่เขาจ้องหน้าเธอหนึ่ง

“และเธอต้องสัญญามาก่อนว่า ก่อนจะเดินทางไปหาพ่อที่อังกฤษ ต้องกลับมาลาคนที่นี้เสียก่อน”

“จ๊ะ” กลยาตอบตกลงโดยแทบไม่คิดอะไร “ขอเพียงฉันได้ไปหาพ่อให้ทำอะไรก็ได้ทั้งนั้น”

“ฉันจะไปรอที่รถหน้าบ้าน รีบตามไปเสียล่ะ”

ตั้งแต่เกิดมา ครั้งนี้กลยารับที่สุดในชีวิต เพราะแม้แต่จะดับเตาเธอยังทำลวกๆ จากนั้นก็หอบห่อผ้ากับพวงมะม่วงแล้ววิ่งตามชายหนุ่มมายังหน้าบ้านขุนพิชัย

หน้าบ้านขุนพิชัยมีถนนตัดผ่าน ใช้สำหรับเกวียนและรถม้าหรือรถลาก และการมีรถเก๋งสี่ล้อคันงามหรูหราจอดอยู่ก็เด่นสง่าจนมองหาได้ไม่ยาก และไม่ต้องเดาเลยว่าเป็นรถของใคร อีกทั้งมีหนุ่มรูปงามแต่งกายด้วยกางเกงแบบฝรั่ง เสื้อก็เป็นแบบฝรั่ง สวมเสื้อกั๊กกับ ขาวโพลนไปทั้งตัวแบบนี้ จะไม่ให้สะดุดตาได้อย่างไร

กลยาเดินเข้าไปหา ไม่ทันได้อ้าปากพูด ท่านชายชุดขาวของเธอก็ทักขึ้นมาเสียก่อน

“เธอดับเตาเสร็จแล้วจริงหรือกัลยา ประเดี๋ยวใครไม่รู้จะได้หาว่าฉัน
ลอบเข้าไปเผาเรือนขุนพิชัยกันพอดี”

“พุทไรเอ๊ย นี่กว่าห่วงเรื่องอะไร” คนกอดห่อผ้าและพวงมะม่วงทำ
หน้าย่นใส่อย่างลึมตัว “ดับแล้วจะ ไม่ไหม้เรือนใครดอก เตรียมไปกันเถิด
ท่านชาย เกิดมีใครมาเห็นเข้า ฉันถูกลากกลับเรือนกันพอดี”

“ถ้าอย่างนั้นก็ขึ้นรถ”

ท่านชายหนึ่งบอกอย่างเสียไม่ได้แล้วเดินขึ้นรถไป แต่พอเธอจะขึ้น
บ้าง กัลยาก็เริ่มคิ้วขมวด เมื่อสักครู่เธอไม่ทันดูเสียด้วยว่าเจ้าของรถเข้าไป
ในนั้นได้อย่างไร

“อ้าว เร็วซี” ยิ่งเธอยืนแก้ๆ กังๆ อยู่ข้างประตูรถ ท่านชายหนึ่งยิ่งเร่ง
“ไหนว่ารีบ ทำไม่ไม่ขึ้นรถ”

“ขึ้นอย่างไรล่ะ”

สิ้นคำถามเธอ ท่านชายหนึ่งก็ส่ายหน้าระอากิ่งขำ จากนั้นก็เปิดประตู
รถลงมาอย่างคล่องแคล่ว ก่อนจะอ้อมมาหาเธอที่อยู่อีกฝั่งและดึงประตูรถ
ออกอย่างง่ายดาย คงใจดีมาเปิดให้เธอเข้าไปนั่งกระมัง

“แล้วเธอทำอะไรเป็นบ้าง” แทนที่จะปล่อยให้เธอเข้าไปนั่งในรถ ท่าน
ชายหนึ่งกลับขวางไว้แล้วถามเสียงเย็นๆ แต่เธอรู้สึกว่าเขาทำหน้าที่
อารมณอยู่ขอบกล “แค่เปิดประตูรถยังไม่เป็น จะเอาตัวรอดได้หรือไม่”

“ก็ฉันไม่เคยได้นั่งรถยนต์กับเขานี่จะ แค่นั่งเกวียนเทียมวัวควายยัง
ไม่เคย อย่างดีก็พายเรือไปตลาดเท่านั้น” เธอเถียงหน้าย่น “และวันหนึ่งๆ
ฉันก็ทำงานอยู่แต่ในเรือนท่านขุน แต่ทำงานบ้านงานเรือนเป็นทุกอย่างแล้ว
กัน”

“ท่าทางต้องสอนกันอีกมากเทียว กัลยา”

กัลยาไม่ชอบเลยที่ท่านชายหนึ่งหว่านระออยู่ในลำคออย่างนั้น แต่ก็
ยอมอย่างเสียไม่ได้ ยอมให้เขามองว่าหน้าโง่ไปเสียแล้วกัน เพราะหากเป็น
สังคมที่ตัวเองกำลังจะเดินเข้าไป เธอก็ไม่รู้ว่าจะอะไรเป็นอะไรอยู่แล้ว แต่อย่าง

น้อยไต่ยินว่าเขาจะสอนให้ หญิงสาวก็คิดว่าคงพอเอาตัวรอดได้ ทำงานให้ โรเบิร์ตสำเร็จแล้วไปพบพ่อแท้ๆ ก็คงไม่ต้องอยู่เป็นตัวตลกให้ใครหัวเราะ เล่นอีกแล้ว

แต่แล้วก็ยากี่รู้สึกที่ตัวเองกลายเป็นตัวตลกอีกจนได้ เมื่อรถคัน งามแล่นผ่านประตูรั้วบ้านสูงเข้าไปและพบเรือนฝรั่งหลังใหญ่ ก่ออิฐถือปูน ดูแข็งแรง แบบบ้านก็สวยงาม แม้จะไม่ใหญ่เท่าวังรวิภาสที่เคยไปเยือน แต่ บ้านหลังนี้ก็งามไม่แพ้เรือนพระยานาหมื่นที่ไหน

หญิงสาวรู้สึกที่ตัวเองตาโตเท่าไข่ห่าน มองบ้านหลังนี้ตาไม่กะพริบ ไต่ยินเสียงท่านชายหนึ่งหัวเราะเบาๆ ตอนเธอนั่งหลุกหลิกอยู่ในรถเพื่อจะ ลำรวจบริเวณภายนอกบ้านหลังนี้ให้ทั่ว มองแล้วมองอีกเพื่อถามตัวเองว่า จะมาทำงานและกินนอนอยู่ที่นี้จริงหรือ แต่มาขนาดนี้แล้วคงไม่ถอดใจและ กลับบ้านขุนพิชัยเป็นแน่ มีแต่จะก้าวไปข้างหน้าและไปหาพ่อให้ได้

ก้าวที่เธอกำลังจะก้าวเข้าบ้านนายห้างเดวิดนี้ ไม่ต่างกับก้าวที่กำลัง จะเปลี่ยนแปลงชีวิตเธอเลย ต่อไปนี้จะไม่มีแล้วลูกไม่มีพ่อ ไม่มีแล้วภรรยา คนเดิม คนที่อยู่กลางความมืดมิดของการเป็นลูกกำพร้า ความหวังที่จะได้ พบพ่อจะเป็นดังแสงส่องนำทางให้เธอก้าวเดินต่อไป

“รีบบอกว่าจะกลับถึงบ้านเย็นๆ”

ท่านชายหนึ่งบอกเนิบนาบเมื่อจอตระเทียบหน้าบ้านอันมีซุ้มหลังคา คลุม แล้วลงจากรถอย่างคล่องแคล่ว จากนั้นก็เดินอ้อมมาเปิดประตูรั้วให้ เธอได้ลงไปเหยียบพื้นบ้าน

“ฉันจะอยู่เป็นเพื่อนเธอจนกว่าเขาจะกลับมาอีกแล้วกัน”

“แล้วท่านชายไม่มีการมีงานทำหรือจะ เหตุใดจึงว่างไปรับฉัน”

“หือ?”

ท่านชายหนึ่งครางอยู่ในลำคอแล้วเขม่นกลับจนภรรยาเริ่มตัวสั่นลง ทุกที รู้แล้วว่าปากพล่อยไป ไม่น่าไปถามเขาเช่นนั้นเลย ถ้าเกิดท่านชาย คิดว่าเธอถูกเหยียดหยามจะอย่างไร แต่ก็เขานั่นแหละที่มาทำตัวเป็น

คนธรรมดาๆ กับเธอก่อน ทำเป็นเข้ามาคุยด้วยตั้งนานในร้านโดยไม่บอกว่าตัวเองมีฐานะดีเป็นถึงหม่อมเจ้า จนเธอเพลอสนิทใจ แล้วมาเพลอลามปามไม่รู้ที่ดำที่สูงเพียงนี้

“ฉันเริ่มทำงานสัปดาห์หน้า อีกรทั้งต้องช่วยคู่หมั้นเตรียมงานแต่ง ต่อไปก็คงไม่ว่างมากวนใจเธอแล้วละ”

กัลยาไม่รู้จะดีใจหรือเสียใจที่ได้ยินคำตอบนี้ น้ำเสียงของท่านชายหนึ่งก็นิ่งเรียบเหมือนไม่ได้โกรธอะไรเธอ แต่ทำไมหญิงสาวกลับใจเสียขึ้นมาแปลกๆ ที่ได้ยินว่าเขาจะไปเตรียมงานแต่งงานแล้วจะไม่ได้มาพบเธออีก

หรือเพราะเขาเป็นคนชักชวนเธอมาทำงานนี้จนหญิงสาววางใจไปแล้ว ทว่าท่านชายหนึ่งกำลังจะทิ้งเธอไว้กับโรเบิร์ต จนบางที่ยังอดคิดไม่ได้ว่าเขากำลังจะลอยแพเธอด้วยการพามาปล่อยไว้ในคฤหาสน์ของนายห้างเดวิด และไม่กลับมาเหลียวแลอีกเลย